שניים מקרא ואחד תרגום

אַנַיֵּרָא אַלְיוֹ יִהֹוָה בָּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהָוּא ישֵׁב אַ פֶּתַח־הָאָהֶל כִּחִם הַיְּוֹם: וַיַּרֵא אֵלְיוֹ יְהֹוֶה בְּאֵלֹוֵי מַמְרֶא וְהָוּא ישֵׁב בֶּתַח־הָאְהֶל בְּחִׂם הַוּוֹם: וְאִתְּוְּלִי לַה יָיָ בְּמֵשְׁרֵי מַמְרָא וְהוּא יָתֵב בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא בְּמֵיחַם יוֹמָא: ב וַיִּשָּׂא עֵינָיוֹ וַיַּׁרָא וְהִנָּה שְׁלֹשָׁה אָנָשִׁים נִצָּבֶים עָלָיֵו וַיַּרָא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִּפֵּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַחוּ אֶרְצָה: וַיִּשָּׂא עֵינִיוֹ וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלשָׁה אֲנָשִׁׁים נִצָּבָים עָלְיֵו וַיַּׁרָא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מָפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה: וּזְקַף צִינוֹהִי וַחְזָא וְהָא תְּלָתָא גַבְרִין (נ״י גַבְרִין) קַיְמִין עּלָווֹהִי וַחְזָא וּרְהַט לְקַדָּמוּתְהוֹן מִתְּרֵע מַשְׁכְּנָא וּסְגִיד עַל אַרְעָא: גוַיֹּאמֵר אַרוֹנִי אָם־נָּא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶידְ אַל־נָא תַעֲבָר מֵעַל עַבְדֶּדְ: וַיֹּאמֵר אֲדֹנָי אָם־נָּא מָצֶאתִי חֵן בְּעֵינֶּיךּ אַל־נָא תַעֲבָר מֵעַל עַבְקֶּדְ: וַאֲמָר יְיָ אִם כְּעַן אַשְׁכָּחִית רַחֲמִין קֶדָמָך (נ״י בְּעִינָיךְ) לָא כְעַן הְּעִבַּר מֵעַל עַבְדָּךְ: דּ יָקַּח־ נָא מְעַמ־מַיִם וְרַחֲצִוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְּׁעֲנָוּ תַּחַת הָעֶץ: יָפַּח־גָּא מְעַמ־מַׁיִם וְרַחֲצִוּ רַגְּלֵיכֶם וְהִשְּעֵנְוּ תַּחַת הָגַעץ: יִסְבוּן כְּעַן זְעֵיר מַיָּא וְאַסְחוּ רַגְלֵיכוֹן וְאָסְהְמִיכוּ הְחוֹת אִילָנָא: הּוְאֶקְהָה פַּת־לֶּחֶם וַםַעַרָוּ לִבָּכֶם אַחַר הַעֲבֹרוּ בִּי־עַל־בֵּן עֲבַרְהֶם ַעַל־עַבְדְּכֶבֶם וַיָּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה בַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וָאֶקְלָה פַּת־לֶּחֶם וְסַאֲדָוּ לִבְּכֶם אַחַר הַּאֲבֹרוּ בִּי־עַל־בֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיִּאמְרוּ בֵּן תַּעֲשֶׂה בַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וְאֶפַב פִּתָּא דְלַחְמָא וּסְעִידוּ לְבְּכוֹן בָּתַר כֵּן הְעִבָּרוּ אֲרֵי עַל כֵּן עֲבַרְתּוּן עַל עַבְדְּכוֹן וַאָמָרוּ בֵּן תַּעְבֵּיד כְּמָא דִּי מַלֵּלְתָּא: ווַיִּמַהֵר אַבְרָתֶם הָאָהֶלָה אֶל־שָּׂרֶה וַיֹּאמֶר מַהַהִּי שְׁלְשׁ ָםְאִים בֶּקְמַח סֹבֶּת לְוּשִׁי וַעֲשֵׂי עָגְוֹת: וַיְמַהֵּר אַבְרָהֶם הָאָהֶלָה אֶל־שָּׁרֶה וַיֹּאמֶר מַהַרִּי שְׁלְשׁ ַםְאִים קָמַח סֹׁלֶת לְוּשִׁי וַעֲשַׂי עָגְוֹת: וְאוֹחִי אַבְרָהָם לְמַשְׁכְּנָא לְוַת שָּׁרָה וַאֲמֵר אוֹחָא הְּלָת

ַסְאִין קִמְחָא דְסָלְתָּא לוּשִׁי וְעִבִידִי גְרִיצָן: זּ וְשֶּׁל־

ַ הַבָּקֶר רֶץ אַבְרָהֶם וַיִּלַּח בֶּן־בָּלָר רַדְ וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשְוֹת אֹתְוֹ: וְאֶל־הַבָּקֵר בֵץ אַבְרָהֶם וַיִּלֵּח בֶּן־בָּלֶר רָךְ וְמוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֶר לַעַשְּוֹת אֹתְוֹ: וּלְוַת תּוֹרֵי רְהַט אַבְרָהָם וּדְבַר בַּר תּוֹרֵי רַכִּיךְ וְטַב וִיהַב לְעוּלֵמָא וְאוֹחִי ּלְמֶעְבֵּד יָתָה: ח וַיִּלַּח חֶמִאָּה וְחָלָב וּבֶּן־הַבָּקְר אֲשֶׁר עֲשָׂה וַיָּתֵּן לִפְנֵיתֶם וְהְוּא־עֹמֵיְר עֲלֵיתֶם תַּחַת הָעֶץ וַיֹּאבֶלוּ: וַיִּפַּח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶּן־הַבְּּקְר אֲשֶׁר עֲשָׂה וַיִּתֵּן לִּפְנֵיתֶם וְהְוּא־עֹמֵיְר עֲלֵיתֶם תַּחַת הָעֶץ וַיֹּאבֶלוּ: וּנְסִיב שְׁמֵן וַחֲלָב וּבַר תּוֹרֵי דִּי עֲבַד וִיהַב קָדָמֵיהוֹן וְהוּא מְשַׁמֵשׁ עָלֻוֹיהוֹן הְחוֹת אִילָנָא וַאֲכָלוּ: פ וַיְּאבְורַוּ אֵלֶיוֹ אַיֵּה שָׂרֵה אִשְׁתֶּדְּ וַיָּאמֶר הִנָּה בָאְהֶל: וַיְּאמְרוּ אֵלְיו אַיֵה שְׂרֶה אִשְׁתֶּדְּ וַיָּאבֶור הִנֵּה בְאְהֶל: וַאֲמָרוּ לֵהּ אָן שַּׂרָה אִתְּתָךְּ וַאֲמֵר הָא בְמַשְׁכְּנָא: י וַיֹּאֹמֶר שְׁוֹב אָשְוּב אֵלֶידּ בָּעָת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּדִּ וִשְּׂרֵה שֹׁכֵּעַת פֶּתַח הָאָהֶל וִהְוּא אֲחֲרֵיו: וַיֹּאמֶר שַׁוֹב אָשְׁוּב אֵלֶיךּ בָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵּן לְשְׂרָה אִשְׁתֶּךְ וְשָׁרָה שׁכֵּנֶעַת פֶּתַח הָאָהֶל וְהָוּא אֲחֲרָיו: וַאֲמַר מִתַּב אָתּוּב לְנָתָךְ כְּעָדָן דְאַתּוּן קַיָּמִין וְהָא בָר לְשָׂרָה אִתְּתָךְ וְשָׂרָה שְׁמַעַת בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא וְהוּא אֲחוֹרוֹהִי: א וְאַבְרָהָם וְשְׂרָה זְקֵנִים בָּאָים בַּיָּמֶים חָדַל לִּהְיָוֹת לְשָּׂרָה אָרַח בַּנְּשִים: וְאַבְרָהֶם וְשָּׂרָה וְקֵנִּים בָּאָים בַּיָּמֶים חָדַל לְהְיַוֹת לְשָׂרָה אָרַח בַּנָּשִׁים: וְאַבְרָהָם וְשָּׁרָה סִיבוּ עַלּוּ בִּיוֹמִין פְּסַק מִלְּמֶהֲוֵי לְשָׂרָה אוֹרַח כִּנְשַׁיָּא: יב וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקּרָבָּה לֵאמֶר אַחֲרֵי בְלֹתִי הַיְתָה־לֵּי עֶדְנָה וַארֹנִי זָקֵן: וַתִּצְחַק שָׁרָה בְּּקְרְבָּה לַאמָר אַחֲרֵי בְּלֹתִי הַיְתָה־לֵי עֶדְנָה וַארֹנִי זַקַן: וְחַיְכַת שָּׁרָה בִּמְעָהַהּ לְמֵימָר בָּתַר דְּסֵיבִית הֲוַת לִי עוּלֵימוּ וְרָבּוֹנִי סִיב: יג וַלְּאֹבֶּר יְהֹוָה אֶל־ אַבְרָהֶם לָפָּה זֶּהַ צְחֲלָה שָׂרָה לֵאכֹוֹר הַאַף אָמְנְם אֵלֶד וַאֲנִי זָקְנְתִּי: וַיִּאמֶר יְהֹוֶה אֶל־אַבְרָהֵם

רך על ידי 'חזק' הוצאה לאור

לְמָה זָה אֲחָלָה שָּׁרָה לֵאמֹר הַאַּף אָמְגָם אֵלֵד וַאֲגִי זְמַנְּהִי: וַאֲמֵר יִי לְאַרָּהָם לְמָא דְּנָן חַיְכַת שָּׁרָה לְמֵימֵר הַבְּרֵם בְּקוּשְׁטָא אוֹלִיד וַאֲנָא סֵיכִית: יו הַיִּפָּלֵא מֵיהֹנָה דְּבֶר לַפּוֹעֵّר אָשְׁוּב אֵלֶיף בְּעֵת אַשְׁוּב אֵלֶיף בָּעֵת חַיָּה וּלְשָׁרָה בֵן: הַיִּהְכַּפִּי מִן קֵדְם יִי פּּתְנָמָא לִוְמֵן אִתּוּב לְוָתֶךְ כְּעִדְן דְאַתּוּן קַיָּמִין וּלְשָׁרָה בָר:

שני מו וַתִּכַחֵשׁ שַּׁרָה וּ לֵאמֶר לְא צָחַקְתִּי כֵּי וּ יָרֵאָה וַנִּאמֶר וּ לָא בֶּי צָחֶקְתְּ: וַתְּכַחֵשׁ שָּׂרָה וּ לֵאמֶר לָא צָחַקְתִּי בֵּי וֹ יָרֶאָה וַיָּאמֶר וֹ לְאׁ בִּי צְחֲקְתִּ: וְכַדִּיבַת שָּׁרָה לְמֵימֶר לָא חַיֵּכִית אֲרֵי דְחֵלָת וַאֲמֵר לָא בְּרָם חַיָּכְתְּ: מּ וַיָּקָמוּ מִשָּׁמֹ הָאֲנָשִׁים וַיַּשִׁקָפוּ עַל־פָּגַי סָּדָם וָאַבְרָהָם הֹלֵךְ עָפָּם לְשַׁלְחָם: וַיָּלֵמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַשְקָפוּ עַל־פָּגַי סְדָם וְאַבְרָהָם הֹלֵךְ עָמֶם לְשַׁלְחֶם: וְקָמוּ מִתַּמָּן גַּבְרַיָּא וְאִסְתְּכִיאוּ עַל אַפֵּי סְדוֹם וְאַבְרָהָם אָזֵל עִמְהוֹן לְאַלְווֹאֵיהוֹן: יי וַיהֹנֶה אָמֶר הַמַּכַפָּה אַנִי מֵאַבְרָהָם אַשֵּׁר אַנִי עשה: וַיהֹוָה אָמֶר הַמֶּכַפֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָׁם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: :וְיָ אֲמָר הַמְכַפֵּי אֲנָא מֵאַבְרָהָם דִּי אֲנָא עָבֵד יין וַאַבְרָהָם הַיָּוֹ יָהָיֵה לְגוֹי גַּרְוֹל וְעָצִוּם וְנְבְרְכוּד בוֹ כִּל גוֹנֵי הָאָרֵץ: וִאַבְרָהָם הָיוֹ יֵהְנֵה לְגוֹי גָּדְוֹל וְעָצִוּם וְנָּבְרָכוּ־בוֹ כִּל גוֹיֵי הָאֶרֵץ: וְאַבְרָהָם מְהַנָה יָהֶנִי לְעַם סַגִּי וְתַקִּיף וְיִתְבָּרְכוּן בְּדִילֵה כֹּל עַמְמֵי אַרְעָא: מּ כְּי יִדַעָהִיו לְמַּעַן אֲשֵׁר יִצַוָּה אָת־בַּנֵיו וָאַת־בֵּיתוֹ אַחַלִּיו וִשָּמְרוּ דֵּרֶךְ יִהֹנֶה לַעֲשְוֹת צָדָקָה וּמִשָּׁפָּט לְמַעַן הָבֵיא יִהֹוָה עַל־אַבְרָהָם אָת אַשַר־דִּבֶּר עָלֵיו: כִּי יִדַעהִיו לְמַּעַן אֲשֶׁר יִצַנָּה אָת־בָּנְיוֹ וְאֶת־בֵּיתוֹ אֲחֲלִיוֹ וְשָׁמְרוּ הֵדֶךְ יִהֹוֶה לַעֲשְוֹת צָדָקָה וּמִשָּׁפָּט לְמַעָן הָבֵיא יְהֹוָה עַל־ אַבְרָהָם אֵת אֱשֶׁר־דִּבֶּר עֲלָיו: אֲבִי גְלִי קֵדָמַי (גי׳ רמב"ן יְדַעְתָּגַה) בְּדִיל דִּי יְפַקֵּד יָת בְּנוֹהִי וְיָת אֲנַשׁ בֵּיתָהּ בַּתְרוֹהִי וְיִטְרוּן אָרְחָן דְּתַקְנָן קֵדָם יְיָ לְמֶעְבַּד צָדַקּתָּא וִדִינָא בִּדִיל אַיִתִי יִיַ עַל אַכְרָהָם יַת דְּמַלֵּל

צַלוֹהִי: כּ וַיִּאמֶר יִהוֹּה זַעַקַת סִרְם וַעַמֹרָה בִּי־רֶבָּה וַלַּפָאתָׁם כִּי כֶבָדֶה מִאְר: וַיָּאמֶר יְהֹוָה זַעַקַת סְרָם וַעֲמֹרֶה כִּי־רֻבָּה וְחַשָּאתָה כִּי כֶבְרֶה מְאִר: וַאֲמַר יְיָ קְבֵלַת דִּסְדוֹם וַעֲמוֹרָה אֲרֵי סְגִיאַת וְחוֹבָתְהוֹן אֲרֵי תָּקִיפַת לַחַדָא: כא אֱרַדָה־נְּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָה הַבָּאָה אֵלֵי עָשִׂוּ וּ כָּלָה וִאָם־לְא אֵדֶעָה: אַרַדָּה־נָּא וְאֶרְאֶׁה הַכְּצְעֻקָתֶה הַבָּאָה אַלַי עָשָׂוּ ו פָּלֶה וְאִם־לָא אֵרֶעָה: אִתְּגְּלִי כְעַן וְאֶדּוּן הַכִי קָבְלְתָּהוֹן דְּעַלַּת לְקָדָמֵי עֲבָדוּ אֶעְבֵּד עִמְהוֹן :גְּמֵירָא (אָם לָא תִּיְבִין) וְאָם תִּיְבִין לָא אֶתְפְּרָע כב וַיִּפְנָוּ מִשָּׁם הָאַנָשִׁים וַיֵּלְכְוּ סִדְּמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנוּ עֹמֶד לִפְנֵי יִהֹוֶה: וַיִּפְנָוּ מִשְׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכָוּ סְדָשָׁה וְאַבְרָהָם עוֹדֵנוּ עֹמֵד לִפְגִי יְהֹוֶה: וְאָתְפָּנִיאוּ מִתַּמָּן גַּבְרַיָּא וַאָזָלוּ לְסְדוֹם וְאַבְרָהָם עַד כְּעַן מְשַׁמֵּשׁ בִּצְלוֹ קָדָם יָיַ: כּג וַיִּגֵּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּגִשׁ תַּסְבֶּה צַדֵּיק עִם־רָשָׁע: וַיִּגַשׁ אַבְרָהֶם וַיֹּאמֶר הַאָּף תִּסְפֶּׁה צַדֵּיק עִם־רָשֶׁע: וּקְרֵב אַכְרָהָם וַאֲמֶר הֲבִרְגֵז תְּשֵׁיצֵי זַכָּאָה עם חַיָּבָא: כר אוּלֵי וָשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקָם בִּתְוֹךְ הָעֶיר הַאַףְ הִקְּפֶּּה וְלְא־תִשָּׂא לַפְּלְוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקָם אֲשֶׁר בִּקִרבָּה: אוּלֵי וֵשׁ הַמִּשִּׁים צַדִּיקָם בְּתְוֹדְ הָעֵיר הַאַף תִּסְבֶּה וִלְאִיתִשָּׂא לַמְּלְוֹם לְמַעַן הָמִשִּׁים הַצַּדִּיקָם אֲשֶׁר בִּקְרבָּה: מָאִים אִית חַמְשִׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קַרְתָּא הֲבִרְגֵז הְשֵׁיצֵי וְלָא תִשְׁבּוֹק לְאַתְרָא בִּדִיל חַמְשִׁין זַבָּאִין דִּי בְגוַה: כה חַלְּלָה לְדִּ מֵעשִׁת וּ כַּדָּבֶר הַוֹּה לְהַמֵית צַדִּיק עִם־רָשָּׁע וָהָיֵה כַצַּדֵּיק בֶּרָשָׁע חָלֶלָה לֶּדְ הַשֹּׁפֵּמֹ כָּל־ הַאָּרֵץ לָא יַעֲשֵׂה מִשְׁפַּמ: חַלְּלָה לְּךְּ מֵעֲשָׁת ו בַּדָּבֶר הַנָּה לְהָמֵית צַדִּיל עִם־רָשָּׁע וְהָיֶה כַצַּדָּיק בָּרָשָע חָלֵלָה לָּדְ הַשֹּפֵּט בָּל־הָאָביץ לְא יַעַשֵּה מִשְׁפָּם: קּוּשְׁטָא אִנוּן דִּינָךְ מִלְמֵעְבַּד כְּפִתְגָּמָא הָבִין לְקַשָּלָא זַכָּאָה עִם חַיָּבָא וִיהֵי זַכָּאָה כְּחַיָּבָא קוּשְׁטָא אָנּוּן דִּינֶךְ דְּדָיִן (נ״י הֲדַיַן) כָּל אַרְעָא לָא (נ״י בָּרַם) יַעְבֵּד דִּינָא: מּ וַיִּאמֶר יִהֹנֶה אָם־

הנָה־נָא הוֹאַלְהִי לְדָבֶּר אֵל־אֶדנִי אוּלֵי יִמְצְאָוּן שַם עשָׁרֵים וַיֹּאמֶר לְא אַשְׁחִית בַּעַבְוּר הַעַשְׂרֵים: וַאֲמַר הָא כְעַן שָׁרֵיתִי לְמַלָּלָא קֶדָם יְיָ מָאִים יִשְׁתַּכְּחוּן :תַּפָּן עֵשָּׁרִין וַאֲמַר לָא אֲחַבֵּל בְּדִיל עֵשָׁרִין לב וַניאמר אַל־נָא יָחַר לַאדֹנָי וַאַדַבְּרָה אַך־ הַפַּֿעַם אוּלַי יִמָּצִאָוּן שָם עֲשָׂרָה וַיּאמֶר לְא אַשְׁהִית בַּעַבְוּר הָעַשָּׁרָה: וַ๊יֹּאמֶר אַל־נָּא וָחַר לַארֹנֶי וַאֲדַבְּרָה אַדְ־הַבַּעָם אוּלֵי יִמֶּצִאְוּן שֶׁם עַשָּׂרֶה וַיֹּאמֶר לְא אַשְׁחִית בַּעַבְוּר הָעַשָּׂרָה: וַאֲמַר לָא כְעַן יִתְקֹף קָדָם יְיָ נָאֲמֵלֵל בְּרַם זִמְנָא הָדָא מָאִים יִשְׁתַּכְּחוּן תַּפָּן עַשְׂרָא וַאֲמַר לָא אֲחַבֵּל בְּדִיל עַשְׂרָא: לּג וַיֵּלֶבְ יְחֹנֶה בְּאֲשֶׁר בִּלְּח לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהֶם וִאַבְרָהֶם שֶׁב לִמִקֹמְוֹ: וַיֵּלֶדְ יְהֹוֶה בַּאֲשֶׁר בִּלָּה לְדַבֶּר אֶל־אַבְרָהֵם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמְוֹ: וְאִסְתַּלַק יְקָרָא דַיְיָ כַּד שֵׁצִי לְמַלְּלָא עִם אַכְרָהָם וְאַכְרָהָם תָּב לְאַתְרֵה:

שאישי א וַיָּבֿאוּ שְׁגֵּי הַמַּלְאָבֶים סְרֹּמָה בָּעָֻׁרֶב וִלְוֹמ ישֵׁב בְּשַׁעַר־סְדָם וַיִּרְא־לוֹמֹ וַיְנָקָם לְקְרָאלָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה: וַיָּבֿאוּ שְנֵי הַמַּלְאָכֵים סְרֹמָתֹ בָּעֶׂרֶב וְלָוֹם ישֵׁב בְּשַעַר־סְדָם וַיַּרְא־לוֹם וַיָּקֶם לְקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אֶרְצָה: וְעַלּוּ תְּרֵין מַלְאָכַיָּא לְסְדוֹם בְּרַמְשָׁא וְלוֹט יָתֵב בְּתַרְעָא (נ״י בּתְרַע) דִסְדוֹם וַחֲזָא לוֹט וְקָם לְקַדָּמוּתְהוֹן וּסְגִיד עַל אַפּוֹהִי עַל אַרְעָא: בוַיֹּאבֶּור הָנֶּהְ נְּאִ־אֲרֹנַי ָסְוּרוּ נָּא אֶל־בַּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצְוּ רַגְלֵיכֶּם וָהִשָּׁבַּמִתֶּם וַהֲלַכִּתֶּם לְדַרִבָּכֶם וַיְּאמִרְוּ לֹּא בִּי בֶּרְחָוֹב נָלֵין: וַיֹּאמֶר הָנֶּהְ נָא־אֲדֹנַי סָוּרוּ נְֿא אָל־בַּ֫ית עַבְדְּכֶם וְלִּינוּ וְרָחֲצִוּ רַגְלֵיכֶּם וְהִשְׁבַּמְתֶּם וַהֲלַכְהָּתָם לְדַרְבְּכֶבֶם וַיִּאמְרַוּ לֹא בֵּי בֶּרְחֻוֹב נָלִין: וַאֲמַר בְּבָעוּ כְעַן רִבּוֹנֵי זוּרוּ כְעַן לְבֵית עַבְדְּכוֹן וּבִיתוּ וְאַסְחוּ רַגְלֵיכוֹן וּתְקַדְּמוּן וּתְהָכוּן לְאָרְחֲכוֹן וַאֲמָרוּ לָא אֶלָּהֵן בִּרְחוֹבָא נְבִית: ג וַיִּפִּצַר־בֶּם מָאֹד וַנָּסֶרוּ אֵלָּיו וַנָּבָאוּ אֶל־בֵּיתִוֹ וַנַּעֲשׁ לְהֶם מִשְׁתֵּה וּמַצְוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ: וַיִּפְצַר־בָּם מִאֹר אָמָצֵא בִּסְדֵּם חֵמִשַּׁים צַדִּיקֵם בִּתְוֹךְ הָעֵיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־הַפָּּוֹקוֹם בַּעֲבוּרֶם: וַיִּאמֶר יְהֹוֶה אָם־אָמִצֶא בִסְדֵּם חֲמִשֵּׁים צַדִּיקָם בִּתְוֹדְ הָעֵיר וְנָשֵׂאתִי לְכָל־הַפָּקוֹם בַּעֲבוּרֶם: וַאֲמֵר יְיָ אִם אַשְׁכּוֹ בִּסְדוֹם חַמְשִׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קַרְתָּא וְאֶשְׁבּוֹק לְכָל אַתְרָא בְּדִילְהוֹן: מּ וַיַּעֻן אַבְרָהֶם וַיֹּאמֵר הַנָּה־נָאַ הוֹאַלְתִּי לְדַבָּר אֶל־אֲדֹנְי וְאָנֹכֶי עֲפֶר וָאֵפֶר: וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאכֵּור הנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּּר אֵל־אֲדֹנָי וְאֶגֹכֶי עָפֶּר וָאֵפֶּר: וַאֲתֵב אַכְרָהָם וַאֲמָר : הָא כְעַן שָׁרִיתִי לְמַלָּלָא קָדָם יְיָ וַאֲנָא עָפָּר וּקְטָם כח אולֵי יַחִסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשְּׁה הַתַשָּׁחֵית בַּחֲמִשָּׁה אֵת־כָּל־הָעָיר וַיֹּאמֵר לְא אַשִּׁהִית אָם־אֶמִצֶא שָּׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: אוּלֵיי יַחִסְרוּן חַמִּשִׁים הַצַּדִּיקִם חַמִשָּׁה הַתַשְׁחִית בַּחֲמִשֶּׁה אָת־בָּל־הָעֶיר וַיֹּאמֶר לְאׁ אַשְׁחִית אִם־ אָמְצָא שָּׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשְׁה: מָאִים יַחְסְרוּן חַמְשִׁין זַכָּאִין חַמְשָׁא הַתְחַבֵּל בְּחַמְשָׁא יָת כָּל קַרְתָּא וַאֲמַר לָא אֲחַבֵּל אִם אַשְׁכַּח תַּמָּן אַרְבְּעִין וְחַמְשָׁא: כמ וַיֹּםֶף עוֹד לְדַבְּרָ אֵלְיוֹ וַיֹּאמַׁר אוּלֵי יִפֶּצְאָוּן שֶם אַרְבָּעֶים וַיֹּאמֶר לְא אֱעֱשֶּׁה בַּעֲבְוּר הָאַרְבָּעִים: וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיוֹ וַיֹּאמַׁר אוּלֵיִ יָּמֶצְאָוּן שָׁם אַרְבָּעֶים וַוּאמֶר לְא אָעֱשֶׂה בַּעַכָוּר הָאַרְבָּעֵים: וְאוֹסֵף עוֹר לְמַלָּלָא קֶדָמוֹהִי וַאֲמַר מָאִים יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן אַרְבְּעִין וַאֲמַר לָא אֶעְבֵּד גְּמֵרָא בְּדִיל אַרְבְּעִין: ל וַ๊יֹאטֶר אַל־נְّא יָחַר לְאדֹנְי וַאֲדַבַּרָה אוּלַי יִפָּגִאָוּן שָם שִׁלשִים וַוּאֹבֶר לְא אָגֶעשָּׁה אָם־אָמְצָא שֶם שְלשִים: וַיֹּאמֶר אַל־נְא יַחַר לַאַדֹנֶי וַאֲדַבֶּרָה אוּלֵי יִפְּצְאָוּן שֶׁם שְׁלֹשֵים וַאַמַר לָא אָעָשָּׁה אָם־אָמָצָא שָם שָׁלשִים: וַאֲמַר לָא כְעַן יִתְקֹף קֶּדָם (נ״י רוּגְזָא) דַיְיָ וֶאֱמַלֵּל מָאִים יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָן תְּלָתִין וַאֲמַר לָא אֶעְבֵּד גְּמֵרָא אִם אַשְׁכַּח תַּפָּן הְּלָתִין: לא וַיֹּאטֶר הִנָּה־נָא הוֹאַלְתִי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי אוּלַי יִמְּצִאָוּן שָׁם עָשִׂרֶים וַיֹּאמֶר לְא אַשְׁחִׁית בַּעֻבְוּר הָעֶשְׂרִים: וַיֹּאמֶר

לַגוּר וַיִּשָׁפִּט שַפֿוֹט עַתָּה נַרַע לְדַ מָהֶם וַיִּפְצֵרוּ בָאֵישׁ בָּלוֹמֹ מָאֹר וַיִּגְשָׁוּ לְשָׁבְּר הַדֶּלֵת: וַאֲמָרוּ קְרֵב לָהַלָּא וַאַמֶּרוּ חַד אַתָא לְאָתּוֹתֶבָא וִהָא דַיִין דִּינַא כְּעַן נַבְאָשׁ לָךְ מִדִּילְהוֹן וּתְקִיפוּ בְגַבְרָא בְלוֹט לַחֲדָא וּקְרִיבוּ לְמִתְּבַר דָּשָׁא: י וַיִּשִׁלְחַוּ הָאֵנְשִׁים אַת־יַדָּם וַיָּבֶיאוּ אַת־לָוֹט אַלֵיהֵם הַבָּיִתָה וְאַת־ הַדֶּלֶת סָגֶרוּ: וַיִּשְלְחָוּ הָאַנְשִׁים אַת־יַרָּם וַיָּבֵיאוּ אַת־לַוֹם אַלִיהֵם הַבָּיַתָה וְאַת־הַדֵּלֵת סְגֵרוּ: וְאוֹשִׁיטוּ גֻבְרַיָּא יָת יְדֵיהוֹן וְאַיְתִיאוּ יָת לוֹט לְנְתָהוֹן לְבֵיתָא וְיָת דְּשָׁא אֲחָדוּ: יא וְאֵת־הָאֵנְשִׁים אַשֶּר־פַּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּפַּנוַרִים מִקּמִן וְעָר־ נַּדִוֹל וַיִּלְאָוּ לִמְצִׂא הַפֶּתַח: וְאֶת־הָאֲנְשִׁים אֲשֶׁר־ פַתח הַבַּוֹת הִכּוֹ בַּפַנווֹרִים מִקְטוֹ וִעָר־גַּרְוֹל וַיִּלְאוֹ לְמִצֹא הַפַּתַח: וְיָת גָּבְרַיָּא דִּי בְתָרֵע בֵּיתָא מְחוֹ בְּשַׁבְרִירַיָּא מִזְעֵירָא וְעַד רַבָּא וּלְאִיוּ לְאַשְׁכָּחָא תַרְעָא: יב וַיִּאמָרוּ הָאַנָשִׁים אַל־לוֹם עַד מֵי־לְדְּ פֿה הָתָן וּבָנֵיך וּבִנֹהֵיד וִכְל אֲשֶׁר־לִּדְּ בָּעֻיר הוצא מִן־הַפָּקוֹם: וַיִּאמְרוּ הָאֲנְשִׁים אֶל־לוֹם עַד מִי־לְךְ פֹׁה חָתָן וּבָנֵיְדּ וּבִנֹתֵּידְ וִכְּל אֲשֶׁר־לְדָּ בָּעֵיר הוצֵא מִן־הַפָּקוֹם: וַאֲמָרוּ גֵּכְרַיָּא לְלוֹט עוֹד מָן לְדָּ הָכָא חַתְנָא וּבְנָךְ וּבְנָתָךְ וְכֹל דִּי לָךְ בְּקַרְתָּא אַפֵּיק מן אַתְרָא: תּ בִּי־מַשִּׁחִתִים אֲנַׁחִנוּ אֶת־הַפָּקוֹם ַהַנֶּה בִּי־גָרְלָה צַעֲקָהָם אֶת־בְּנֵי יְהֹוֶה וַיְשַׁלְחֵנוּ יָהֹוֶה לִשַׁחֲתָה: בִּי־מַשְּחִתִים אֲנַׁחִנוּ אֶת־הַפָּקוֹם הַנָּרָ בִּי־גָרְלֶה צַעָלָהָם אֶת־בְּנֵי יְהֹיָה וַיְשַׁלְחֵנוּ יָהֹוֶה לְשַׁחֲתָה: אֲרֵי מְחַבְּלִין אֲנַחְנָא יָת אַתְרָא הָבִין אֲבִי סְגִיאַת קְבִלְתְּהוֹן קֶדָם יְיָ וְשַׁלְחָנָא יִיָ לְחַבָּלוּתַה: דּ וַיָּצֵא לוֹט וַיִדַבֵּר וּ אֵל־חַתָנֵיו וּ לְקַחֵי בִנֹּנְיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְּאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה בֶּי־מַשְׁחֵית יִהֹנָה אֵת־הָעָיר וַיִהֵי כִּמְצַחֵק בְּעִינֵי חַתָנֶיו: וַיִּצֵא לוֹם וַיִּדַבֵּר ו אֶל־חֲתָנֶיו ו לְקְחֵי בְנֹהָיו וַנֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן־הַפָּקוֹם הַנֶּה בְּיִבמִשְׁחִית יְהֹנֶה אָת־הָעֶיר וַיְהֵי כִמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֲתָנֶיו: וּנְפַּק לוֹט וּמַלִּיל עִם חַתְנוֹהִי נָסְבֵי בְנָתָהּ וַאֲמַר קוּמוּ פּוּקוּ

וַיַּסֶרוּ אֶלֵיו וַיַּבָאוּ אֶל־בֵּיתוּ וַיַּעֵשׁ לְהֵם מְשְהֵּה וֹטַצְוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ: וְאַתְקֵף בְּהוֹן לַחֲדָא וְזָרוּ לְנָתֵה וְעַלֹּוּ לְבֵיתֵה וַעֲבַר לְהוֹן מִשְׁתִּיָא וּפַטִּיר אַפָּא לְהוֹן וַאֲכָלוּ: דְ מֵּרֵם ׁ יִשְבָּבוֹּ וְאַנְשֵׁי הָעִיר אַנִשֵי סִדֹם נָסַבּוּ עַלִּיהַבַּיִת מִנַּעַר וִעַד־זָקַן ּבָּל־הָעָם מִקָּצֵה: מֵּרֵם וֹשִבָּבוּ וְאַנִשֵּׁי הָעִיר אַנִשֵי סְרֹם נְסַבּוּ עַל־הַבַּּיִת מִנַעַר וְעַד־זָקַן בָּל־הָעָם מָקָצֵה: עַד לָא שְׁכִיבוּ וַאֲנְשֵׁי קַרְתָּא אֲנְשֵׁי סְדוֹם אַקִּיפוּ עַל בֵּיתָא מֵעוּלֵימָא וְעַד סָבָא כָּל עַמָּא מְסוֹפָה: ה וַיִּקְרְאָוֹ אֱל־לוֹמֹ וַיְּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאַנְשֵׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךּ הַלֵּיֵלָה הְוֹצִיאֵם אַבִּינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם: וַיִּקְרְאָוּ אֵל־לוֹטֹ וַיִּאמִרוּ לוֹ אַיֵּה הָאַנְשֵים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֵיךּ הַלֵּילָה הְוֹצִיאֵם אַבֶּינוּ וְגַרָעָה אֹתֶם: וּקְרוֹ לְלוֹט וַאֲמָרוּ לֵהּ אָן גַּבְרַיָּא דִּי אֲתוֹ לְוָתָךְ לֵילְיָא אַפַּקנּוּן לְוָתָנָא וְנִדַּע יָתָהוֹן: וַ וַיַּצֵא אַלֵהֶם לְוֹם הַפֶּּתְחָה וְהַדֶּלֶת סְגַר אַחֲרֶיו: וַיַּצֵא אֲלַהֶם לְוֹט הַכֶּּתְחָה וְהַדֶּלֶת סְגַר אַחַרִיו: וּנְפַּק לְנָתְהוֹן לוֹט לְתַרְעָא וְדָשָׁא אֲחַד בַּתְרוֹהִי: וּוַיֹּאמֵר אַל־נָא אַחֵי הָּרֵעוּ: וַיֹּאמֵר אַל־גָא אַחַי הָּרֶעוּ: וַאֲמֵר בְּבָעוּ כְעַן אַחַי לָא ַתַּבְאִישׁוּן: ה הָנָּה־נָּא לִי שְׁתֵּי בְנוֹת אֲשֶׁר לֹא־ וָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־גָּא אָתְהָן אֲלֵיכֶּם וַעֲשִּׁוּ לְהֶׁן בַּמָּוֹב בְּעֵינִיכֶּם רַק לְאֲנָשִׁים הָאֵל אַל־תַּעֲשְׂוּ דָבָר פֶּי־עַל־בֵּן בָּאוּ בִּצֵל קֹרָתִי: הַנָּה־נָּא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֵשֶׁר לֹא־יֵדְעוּ אִישׁ אוֹצְיאָה־נָּא אֶתְהֶןֹ אַלִיבֶּם וַעֲשִוּ לָהֵׁן בָּפִוֹב בַּעִינִיבֵם רַק לָאַנְשֵים הָאֵל` אַל־תַּעשוֹ דָבָּר בִּי־עַל־בֵּן בָּאוֹ בִּצֵל קֹרָתִי: הָא כְעַן לִי תַּרְתֵּין בְּנָן דִּי לָא יְדָעִנּוּן גְּבַר אַפֵּק כְּעַן יָתְהָן לְוָתְכוֹן וְעִיבִידוּ לְהֵן כִּדְתַקֵּן בְּעֵינֵיכוֹן לְחוֹר לְגַבְרַיָּא הָאִלֵּין לָא תַעְבְּדוּן מִדַּעַם אֲרֵי עַל כֵּן עַלּוּ בִּטְלַל שֵׁרוּתִי: מַ וַיְּאמִרְוּ וֹ גָּשׁ־הָּלְאָה וַיְּאמִרוּ הָאָחֶד בָּא־לָגוּר וַיִּשִׁפְּט שָׁפֿוֹט עַתָּה נָרֵע לְדָּ מָהֶם וַיִּפְצַרוּ בָאֵישׁ בָּלוֹמֹ מָאֹד וַיִּגְשִׁוּ לְשָׁבְּר הַדֶּלֵת: וַיִּאמָרוּ ו גַּשׁ־הָּלִאָה וַיִּאמָרוּ הָאֶחֶד בָּא־ יָה הָרָעָה וְמַתִּי: הָא כְעַן אַשְׁכֵּח עַבְּדָךְ רַחַמִּין קֵּדְמָהְ יְה וְאַסְגִּיתָא טִיבוּתָּךְ דִּי עֲבַרְתָּ עִמִּי לְפִיּמָא יָת נַפְּשִׁי יַבְּאָנָא לֵית אֲנָא יָכִיל לְאִשְׁתִּזָבָא לְטוּרָא דִּילְמָא הַ רְעַרְעַנַּי בִשְׁתָּא וְצִימוּת: כ הְנֵּה־יְנָא הְעָיר הַנְּאָת יִם קְרֹבֶה לָנִוּ ס שֶׁפָּה וְהַוֹא מִצְעֵר אִמְּלְיִם בְּבָּעֵר אִמְּלְטָה נָאַ יִר שְׁמָה הֵלְא מִצְעֵר הָוֹא וּתְחֵי נַפְּשִׁי: הִנּה־נָא הָעָא הָרָא הְרָבָּא לְמֵעִירוֹק לְתַמְּן וְהִיא וְעֵירָא הִיּא וְתִּתְּקֵים בְּיּבְר הַנְּא הָבָא לְמֵעִירוֹק לְתַמְּן וְהִיא וְעֵירָא הִיּא וְתִתְּקִים בְּבְּרְ הַנְיְ הַבְּעָּן הַבְּעָן הַנְּלְא מִצְעֵר הָוֹא וּהְתִּי בְּנָשְׁי: הָא כְעַן אִשְׁמָה הֲלָא מְצְעֵר הָוֹא וְתָּתְלַיֵם בְּבְּרְהָי בְּעָּי הָבְּעִּן הַנָּלְא הָנְיִלְ הְנָבְּי אָתִירְא הְיִא וְתִירְא לְתִיּן וְהָנִא וְעֵירָא הִיא וְתִהְקַיִּם בְּבְּרְהָ: וַבְּשְׁי: הְבָּרְהְי: הַנְּיְא הָרִי בְּעָּן הְנָּבְּי שֶׁתִי הְבָּבְר הָנֵיְה וְבְּבֶּר הָנְיִי הְבָּבְּר הָנְי, וְבְּבְּרְ הָנִיי הְבָּבְר הָנִיתְ הָבְּבְּי אֶתִיהְהָעִיר בְּעָשְׁר וְבְּבְרְהְ: וַיְּאַמֵר אֵלְיו הְנָה לְבְּלְתְי הָפְבֶּי אֶתִיהְהָעִיר בְּעָּיִי הְבְּבְּר הָנִי, וְבְּבָּר הָנִית בְּבִי אָת הְבִּי בְּתְּבְּי הָבְּבֶּר הָנְיִי הְבָּבְּר הָנִיי הָבְּבְּי אָיִיר הְנָבְיּתְה וְבְבָּבְר הָנִיְי הָבְּבְּי אָתִר הְנָי הְבְּבְּי אָתְירִי הְבָּבְי אָּתִיר הְבָּבְרְהְי בְּבְּרְהָי: וַבְּשִׁי הִבְּבְּר הָנִיי הָבְּי בְּתְיי הְפְבָּי אָת הִיהְעָן הְנִיי הְבָּבְּי אָם בְּיִי הָבְּיִם בְּיוֹי הְבָּבְיר הָוֹבְּיים בְּבְּבְי הָּבְּי בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּיִּים בְּבְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּנִים בְּיִים בְּיִים בְּבְיּים בְּיִים בְּעִים בְּיִים בְּיִים בְּבְיּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּעוּים בְּיִבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּיִּבְים בְּיִים בְּיִבְים בְּבְים בְּבְּים בְּבְיים בְּיִים בְּבְּיבְיבְיּים בְּבְים בְּבְּיבְים בְּיִים בְּבְים בְּיִים בְּיִבְים בְּבְים בְּבְּבְיבְים בְּבְּב

נְסֵיכִית אַפָּךְ אַף לְפִתְנָמָא הָדֵין בְּדִיל דְּלָא לְמֵהָפַּךְ יָת קַרְתָּא דִּבְעֵיתָא עֲלַה: כב מַהֵרֹ הִפָּּלֵמ שָּׁמָּה כֵּי לָא אוּכַל ֹלַעֲשְוֹת דָּבָּר עַד־בְּאַדְ שֲמָה עַל־בֵּן קָרֶא שֵׁם־הָעִיר צְוֹעַר: מַהֵּר הִפְּלֵם שָּׁפָּה בֶּי לָא אוּכַל' לַעַשְוֹת דָּבָּר עַד־בְּאַדְּ שֻׁמָּה עַל־בֵּן קָרָא שֵבּ־הָעָיר צְוֹעַר: אוֹחִי לְאִשְׁתַּזֵב תַּפֶּן אֲרֵי לָא אִכּוּל לְמֶעְבַּד פִּתְגָּמָא עַד מֵיתָךְ לְתַפָּן עַל בֵּן קָרָא שְׁמָא דְקַרְתָּא צוֹעַר: כּג הַשְּׁבֶּשׁ יָצָא עַל־־ הָאָרֵץ וִלְוֹם בָּא צְעַרָה: הַשַּׁמֵשׁ יָצָא עַל־הָאָרֵץ וְלְוֹט בָּא צְעֲרָה: שִׁמְשָׁא נְפַק עַל אַרְעָא וְלוֹט עַל לְצוֹעֵר: כּר וַיִהֹנְה הִמְמֵיר עַל־סְרָם וְעַל־עֲמֹרָה נָפַרֵית וָאֵשׁ מָאֵת יִהֹוָה מְן־הַשָּׁמֵים: וַיהֹוָה המשיר על־סָרָם ועל־עַמֹרָה גָּפָרֵית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהֹוֶה מִן־הַשָּׁמָיִם: וַיִי אַמְטַר עַל סְדוֹם וְעַל עֲמוֹרָה ָּגָפְרֵיתָא וְאֶשָׁתָא מִן קָדָם יְיָ מִן שְׁמַיָּא: כּה <u>וַיְּרְפֹּ</u>ךׁ אֶת־הֶעָרִים הָאֵׁל וְאֵת כָּל־הַכִּבְּר וְאֵת בָּל־יְשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה: וַיַּהֵפֹּדְ אֶת־הֶעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכִּבֶּר וְאֵת כָּל־יְשְׁבֵי הֶעֲרִים וְצֶבֵח הָאַרֶמֶה: וַהֲפַּךְ יָת קְרְוַיָּא הָאִלֵּין וְיָת כָּל מֵישְׁרָא

מָן אַתְרָא הָדֵין אֲרֵי מְחַבֵּל יְיָ יָת קַרְתָּא וַהְוָה פִּמְחָיִךְ בְּצֵינֵי חַתְנוֹהִי: מוּ וֹכְמוֹ הַשַּׁחַר עֻלָּה וַיָּאֵיצוּ הַמַּלְאָכֵים בָּלִוֹט לֵאמָר קוּם קַּה אֵת־ אִשִׁתִּדֹּ וָאֵתִישָׁתֵּי בִנֹתֵידֹּ הַנִּמְצָאֹת פּּן־תִּסְּפֵּה בַעוֹן הָעֵיר: וּכִמוֹ הַשַּׁחַר עַלֶּה וַיָּאֵיצוּ הַמַּלְאָכֵים בַּלִוֹם לֵאמָר קוּם כָּח אֶת־אִשְׁתַדְּ וָאֵת־שָׁתֵּי בִנֹתֵידְ הַנְּמָצָאֹת פָּן־תִּסָפֵה בַּעַון הָעֵיר: וּכְמִסַּק צַפְרָא הָנָא וּדְחִיקוּ מַלְאָכַיָּא בְּלוֹט לְמֵימָר קוּם דְּבַר יָת אָתְתָךּ וְיָת תַּרְתֵּין בְּנָתָדְ דְאִשְׁתְּכַחַן מְהֵימְנָא עִמָּךְ דִּילְמָא תִלְקֵי בְּחוֹבֵי קַרְתָּא: מּוֹ וַיִּתְמַהְטָּה ו ויַחַזִּיקוּ הַאַנְשִׁים בָּיָרוֹ וּבִיַר־אִשְׁתֹּוֹ וּבְיַר שָׁתֵּי בְנֹלָיו בְּחֶמְלַת יְהֹוֶה עֲלֵיו וַיְּצִאָהוּ וַיַּנְחָהוּ מִחוּץ לָעֵיר: וַיִּתְמַהְמָּה ו וַיַחַוֹּיקוּ הָאַנְשִׁים בְּיֵרוֹ וּבְיֵר־ אִשָּׁהוֹ וּבְיֵד שָׁתֵּי בְנֹלְיו בְּחֶמְלַת יְהֹוָה עֲלֵיו וַיִּצְאָהוּ וַיַּנְּחָהוּ מִחְוּץ לְעֵיר: וְאָתְעַכַּב וְאַתְקִיפוּ גַּבְרַיָּא פִּידֵה וּבִידָא דְאָתְּתֵה וּבְיַד מַּרְתֵּין בְּנָתֵה כָּרְחַם (נ״י כַּד חָס) יִיָ צֵלוֹהִי וְאַפָּקוּהִי וְאַשְׁרוּהִי מָבֶּרָא לְקַרְתָּא: יוֹ וַיִהִי בְהְוֹצִיאָם אֹתָם הַחוֹצָה וַיּאמֶר הָפָּולָמ עַל־נַפְּשֶׁךּ אַל־הַבָּים אַחֲלֶּיךּ וָאַל־תַּעָמָד בְּכָל־הַכִּכֶּר הָהָרָה הִפָּלִט פֶּן־ תִּפָפֶּה: וַיְהִיּ כְהְוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה וַיּאמֶר הפָלֵם עַל־נַפְשֶּׁךּ אַל־תַבְּים אַחֲלֶּידְּ וְאַל־תַעֲמָד בְּכָל־הַבְּבֶּרְ הָהָרָה הִמְּלֵט בֶּן־תִּסְפֶּה: וַהְוָא כַּד אַפִּיקוּ יָתְהוֹן לְבָרָא וַאֲמֵר חוּס עַל נַפְשָׁךְּ לָא תִסְתְּכִי לַאֲחוֹרָךְ וְלָא תְקוּם בְּכָל מֵישְׁרָא לְטוּרָא אָשְׁתְּגַב דְּלְמָא תִלְקִי: יוּ וַיֹּאמֵר לְוֹם אֲלֵהֵם אַל־נָא אַדנני: וַיִּאמֶר לְוֹם אַלְהָם אַל־נָא אַדני: : (נ"י יָיָ) וְאֲמֵר לוֹט לְהוֹן בְּבָעוּ כְעַן רְבּוֹנָי ים הַנָּה נָּא מַצָּא עַבַרָּךָ חָן בִּעֵינֵיךּ וַתַּגְדֵּל חַסְדּךָּ אֲשֵׁר עֲשִּׁיתָ עָפָּדִי לְהַחַיִוֹת אֵת־וַפִּשֵׁי וָאַנֹכִי לָא אוּכַל' לְהַמָּלֵם הָהָרָה פַּן־תִּדְבַּקְנִי הָרָעָה וָמַתִּי: הִנָּה־יָנָא מָנָּא עַבִּדּךְ חֵוֹ בִּעִינֵיךְ וַתַּגַבֵּל חַסְדָּדָּ אֲשֵׁר עַשִּׁיתָ עָפָּדִי לְהַחַוְת אֵת־ נָפְשֵׁי וָאַנֹכִי לָא אוּכַל לָהְמַּלֵט הַהַּרָה פּּן־תִּרְבַּקְנִי

רַבְּתָא לְזְעֶרְתָּא אֲבוּנָא סִיב וּגְבַר לֵית בְּאַרְעָא לְמֵיעַל עֲלָנָא כְּאוֹרַח כָּל אַרְעָא: לב לִכָּה נַשְׁקַה :אֶת־אָבֶינוּ יַיִן וִנִשִׁכָּבֶה עַכָּוֹ וּנִחַיֶּה בֵוּאָבֵינוּ זָרַע לְבָּה נַשְׁבֶּה אֶת־אָבֶינוּ יֵיֵן וְנִשְׁבָּבֶה עָמָּוֹ וּנְחַיֵּה מֵאָבֵינוּ זָרַע: אִיתָא נַשְׁקֵי יָת אֲבוּנָא חַמְרָא וְנִשְׁכּוּב עִמֵּה וּנְקַיֵּם מֵאֲבוּנָא בְּנִין: לּג וַתַּשְׁקִין אַת־אַבִּיהֵן יַיֵּן בַּלַיִּלָה הָוּא וַתָּבָא הַבּּבִירָה וַתִּשִׁבַּב אֶת־אָבִיהָ וִלְא־יִדֵע בִּשִׁכְבָה וּבְּקוּמָה: וַתַּשְׁקֵין ֶאֶת־אֲבִיהֶן יָיִן בַּלַיִּלְה הָוּא וַתְּכָא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיה וְלְאֹדיָדֵע בִּשִׁכְבָה וּבְקוּמֶה: וְאַשְׁקִיאָה יָת אֲבוּהֵן חַמְרָא בְּלֵילְיָא הוּא וְעַלַּת רַבְּתָא וּשְׁכִיכָא עם אֲבוּהָא וְלָא יְדַע בְּמִשְׁכְּבַהּ וּבְקִימַה: לּדְוַיָהִי מִמָּחַרָּת וַתִּאמֵר הַבְּבִירַהֹ אַל־הַצִּעִירָה הַן־שָׁכַבִּתִּי אֲמֵשׁ אַת־אָבֵי נַשְּׁלְנּוּ יַון גַּם־הַלַּיִלָה וּבֹאִי שִׁכְבֵי עַמֹּוֹ וּנִחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע: וַיִהִי מִפֶּחֶרֶּת וַתִּאמֶר הַבָּכִירָה אֱל־הַצְּעִירֶה הַן־שָׁכַבִּתִּי אֵמֵשׁ אַת־אָבֶי נַשְׁלְנוּ יֵין נַּם־הַלַּיִלָה וּבֹאִי שִׁבְבֵי עַפֹּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבֶינוּ זְרַע: וַהְוָה בְּיוֹמָא דְבַתְרוֹהִי וַאֲמֶרֶת רַבְּּתָא לְזְעֶרְתָּא הָא שְׁכֵיבִית רַמְשָׁא עִם אַבָּא נַשְׁקְנֵה חַמְרָא אַף בְּלֵילְיָא וְעוּלִי שָׁכִיבִי עִמֵּה וּנְקַיֵּם מֵאֲבוּנָא בְּנִין: לה וַתַּשְׁקֶּין ְגַּם בַּלַיִלָה הַהָּוּא אֶת־אֲבִיהֶן יָיֵן וַתַּקָם הַצִּעִירָה וַתִּשְׁבֵּב עָמֹוֹ וְלְאֹ־יָדַע בְּשִׁבְבָה וּבְקָמֶה: וַתִּשְׁלֶּין, נַם בַּלַיִלָה הַהָּוּא אֶת־אֲבִיהֶן יָיֶן וַתְּקָם הַאְּעִירָה וַתִּשָׁבֶּב עַמֹּוֹ וִלְאֹ־יָדֵע בִּשָׁכָבֶה וּבִקְמָה: וְאַשְׁקִיאָה אַף בְּלֵילְיָא הַהוּא יָת אֲבוּהֵן חַמְרָא וְקָמַת זְעֶרְתָּא וּשְׁכִיבַת עִמֵּה וְלָא יְדַע בְּמִשְׁכְּבַה וּבְקִימַה: אַ וַתַּבֶּרֶין שָׁתֵּי בִנְוֹת־לְוֹם מֵאֲבִיהֵן: וַתַּבַרֶין שְׁתֵי בְנְוֹת־לְוֹם מֵאֲבִיהֵן: וְעַדִּיאַן תַּרְתִּין בְּנַת לוֹט מַאֲבוּהַן: אּ וַתֵּלֶד הַבְּּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמְוֹ מוֹאָב הְוֹּא אֲבִי־מוֹאָב עַר־הַיְּוֹם: וַתֵּלֶד הַבְּּכִירָה בּן וַתִּקְרֵא שְׁמְוֹ מוֹאֶב הָוֹא אֲבְי־מוֹאֶב עַד־הַיְוֹם: וִילִידַת רַבְּתָא בַּר וּקְרַת שְׁמֵה מוֹאָב הוּא אֲבוּהוֹן יְמוֹאָבָא עַד יוֹמָא בִין: אוּ וְהַאָּעָירֶה גַם־הָוֹ**א**

וָיָת כָּל יָתָבֵי קּרְוַיָּא וְצִמְחָא דְאַרְעָא: כּו וַתַּבֵּט אָשָׁתְוֹ מֵאַחֲרֵיו וַתִּהֵי נִצֵיב מֵלַח: וַתַּבֵּט אִשְׁתְוֹ מַאַחֲרֵיו וַתְּהֶי נְצֵיב מֱלַח: וְאִסְתְּכִיאַת אִתְּתַה מְבַּתְרוֹהִי וַהֲוַת קָמָא דְמִלְחָא: מּ וַיַּשְׁבֵּם אַבְרָהָם בַּבָּקֵר אֵל־הַמָּלְוֹם אַשֵּריעַמַד שָׁם אַת־בָּנֵי יָהֹוֶה: וַיַּשְׁבֵּם אַבְרָהָם בַּבְּכֶּןר אֶׁל־הַמְּלְוֹם אֲשֶׁר־ עָמַר שֶׁם אֶת־פָּגֵן יְהֹוֶה: וְאַקְדֵּים אַבְרָהָם בְּצַפְּרָא לְאַתְרָא דִּשַׁמֵשׁ תַּמֶּן בִּצְלוֹ קָדָם יִיָ: כח וַיִּשְׁקֵׁךְ על־פָּגֵי סִרֹם וַעַמֹרָה וַעַל כָּל־פָּגֵי אֵרֵץ הַכְּכֶּר וַיַּרָא וִהִגָּה עָלָה קִישִׂר הָאָָרֶץ בִּקִישִׂר הַבָּבִשְׁן: וַיַשְׁקַר עַל־פָּגֵי סִרֹם וַעֲמֹרָה וַעַל כָּל־פָּגֵי אֱרֵץ הַבָּבֶר וַיַּרָא וְהַנֵּה עָלָה קִיטִר הָאָּרֶץ בִּקִיטִר הַבָּבִשֵׁן: וְאָסְתִּכִי עַל אַפֵּי סְדוֹם וַעֲמוֹרָה וְעַל כָּל אַפֵּי אַרְעָא דְמֵישָׁרָא וַחֲזָא וְהָא סְלִיק תְּנָנָא ָדְאַרְעָא כִּתְנָנָא דְאַתּוּנָא: כּם וַיְהִׁי בְּשַׁחֻת אֱלֹהִים אַת־עָרֵי הַכִּבָּר וַיַּזַכִּר אֱלֹהֵים אַת־אַבְרָהָם וַיִשַׁלַח אַת־לוֹפֹ מָתִוֹךְ הַהַפֶּבָּה בַּהַפּּך אַת־ הָעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֵן לְוֹמ: וַיְהִי בְּשַׁחֵת אֱלֹהִיםׂ אָת־עָרֵי הַבִּבְּרָ וַיִּזְבָּר אֱלֹהֶים אֶת־אַבְרָהֵם וַיְשַׁלַּח אָת־לוֹם מִתְּוֹךְ הַהֲפֵּכָּה בַּהֲפֹּךְ אֶת־הָעָלִים אֲשֶׁר־ יָשַׁב בָּהֵן לְוֹם: וַהָּוָה בְּחַבָּלוּת (נ״י כַּד חֲבַל) יְיָ יָת קּרְוֵי מֵישְׁרָא וּדְכִיר יְיָ יָת אַבְרָהָם וְשַׁלַּח יָת לוט מִגוֹ הַפֶּכְתָּא כַּד הַפַּךְ יָת קְרַוַיָּא דִּי הַוָה יָתֵב בָהָן לוֹט: ל וַיַּעַל לוֹם מִצוֹעַר וַיֵּשֵב בָּהָר וּשִׁתֵּי בְנֹתָיוֹ עָמַוֹ כֵּי יָרֵא לָשֵבֶת בִּצְוֹעֵר וַיַּשֵב בַּמִעַרָה הָוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתְיו: וַיַּעֵל לוֹם מִצֹּוֹעֵר וַיַּשֶׁב בְּהָר וּשָׁתֵּי בִנֹתִיוֹ עָפֹּוֹ כֵּי יָרֵא לְשֵבֶת בִּצְוֹעַר וַיֵּשֶׁבֹ בַּמְעַרָה הָוֹא וֹשָׁתֵּי בִנֹתֵיו: וּסְלֵק לוֹט מִצּוֹעַר ויתב בְּטוּרָא וְתַרְתֵּין בְּנָתָה עִמֵּה אֲרֵי דָחִיל יָתָר בְּצוֹעַר וִיתֵב בִּמְעַרְתָּא הוּא וְתַרְתִּין בְּנָתָה: לא וַתִּאמֵר הַבּּכִירֵה אֵל־הַצְעִירֵה אָבִינוּ זַקּן וִאִּישׁ אֵין בָּאָרץ לָבְוֹא עָלֵינוּ בִּדֵרְדְּ בָּל־הָאָרִץ: וַהָּאכֶור הַבָּבִירֶה אֶל־הַצְּעִירָה אָבֵינוּ זָקַן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֵץ לָבְוֹא עָלֵינוּ בָּרֵרֶךְ כָּל־הָאָרֵץ: וַאֲמֶּרֶת

וַאַחשַר נַב־אַנכי אותר מַחַמוֹ־לִי עַל־כַּן לְאַ־ נִתַתֵּיך לְנָגְעַ אֱלֵיהָ: וַיֹּאמֶר אֱלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֵלֹם נַם אַנֹכֵי יָדַעָתִּי כֵּי בְתָם־לְבֶבְדְּ עֲשְׂיתָ וֹּאת וָאֶחְשָּׂךְ נַּם־אָנֹכֵי אָוֹתְדָּ מֵחֲמוֹ־לֵי עַל־כֵּן לְא־ נָתַתֵּיך לְנִגְּעַ אֱלֵיהָ: וַאֲמַר לֵה מִימַר מִן קָדָם יְיָ בְּחֶלְמָא אַף קָדְמַי גֵּלִי אֲרֵי בְּקַשִׁיטוּת לְבָּךְ עָבְדְתָּ דָא וּמְנָעִית אַף אֲנָא יָתָךְ מִלְּמֶחֱטֵי קֶדָמָי עַל כֵּן לָא שְּבָקתָּךְ לְמִקְרַב לְנָתַה: זּ וְעַתָּה הָשֵׁב אֱשֶׁת־ הָאִישׁ בִּי־נָבִיא הוֹא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְּדּ נֶחְיֵה וֹאָם־אֵינְךְּ מֵשִּׁיב דַע כִּי־מְוֹת הָמֹוּת אַתַּה וְכָל־אֲשֶׁר־לֶךְ: וְעַהָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת־הָאִישׁ פִּי־נְבֵיא הוא וִיתִפַּלֵל בַּעַרך וָחִיֶה וִאָם־אֵינְךְ מֵשִּׁיב ַדַע בִּי־מָוֹת הָמֹוּת אַחָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לֶךְ: וּכְעַן אֲתֵיב אָתַת גַּבְרָא אָרֵי נְבִיָּא הוּא וִיצַלֵּי עֲלָךְ וּתְחֵי וְאָם : לֵיתָך מָתִיב דַּע אֲרֵי מֵימַת הְמוּת אַהְּ וְכָל דִּי לָךְ ווַשָּׁבֶּם אַבִּימֵלֶךְ בַּבֹּקֵר וַיִּקְרָא לְכָל־עַבָּדִיו ה ווַדַבַּר אַת־כָּל־הַדְּבַרִים הָאֵלֵה בְּאַזגַיהֵם וַיֵּירְאָוּ הָאַנְשֵׁים מִאָד: וַיַּשִּׁבֶּם אֲבִימֶׁלֶךְ בַּבֹּקֵר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָבֶּיוֹ וַיִּדַבֵּר אֵת־כָּל־הַדִּבְרִים הָאֵלֵה בָּאָזנֵיהֶם וַיִּירָאָוּ הָאַנְשִׁים מִאְר: וְאַקְדֵּים אֲבִימֶלֶךְ בְּצַפְּרָא וּקְרָא לְכָל עַבְדּוֹהִי וּמֵלִּיל יָת כָּל פִּתְגָּמֵיָא הָאָלֵין קֶדָמֵיהוֹן וּדְחִילוּ גוּבְרַיָּא לַחְדָא: מ וַיִּקְרָׂא אַבִימֵׁלֵךְ לִאַבָרָהָם וַיּאמֵר לוֹ מֵה־עָשֵית לָּנוּ וּמָה־חָמַאתִי לֶּדְ בִּי־הֶבֵאתַ עַלֵי וְעַל־מַמִּלַכְהֵי הַטָּאָה גִּרֹלֶה מַעַשִּׁים אַשֵּר לא־יֵעַשׁוּ עַשְּׁיתָ עָפָּדִי: וַיִּקְרָא אֲבִישֶׁלֶד לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־ עשַית לָּנוּ וּמָה־הָמָאתִי לָךְ בִּי־הֵבֵאתָ עַלַי וְעַל־ מַמְלַכְהֵי חַמָּאָה גִּרֹלָה מַעֲשִׂים אֲשֵׁר לֹא־יֵעֲשׁׂוּ עָשֶׂיתָ עָפֶּדֵי: וּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַאֲמַר לֵה מֶה עָבַרְתָּ לָנָא וּמֶה חָבִית (נ״י חָטֵית) לָךְ אֲבִי אַיְתֵיתָא עֲלַי וְעֵל מֵלְכוּתִי חוֹבָא רַבָּא עוֹבָדִין דִּי לָא כָשְׁרִין לְאָתְעֲבָדָא עֲבַדְתָּ עִמִּי: יּוַנְיֹאבֶּור אַבִּימֶלֶדְ אֶל־אַבִּרָהֵם מֶה רָאִיתָ כֵּי עֲשֵׂיתָ אַת־הַדָּבֶר הַזָּה: וַיָּאמֶר אֲבִימֶלֶדְ אֵל־אַבְרָהָם מֶה

יַלְדָה בַּן וַתִּקָרֵא שָׁמְוֹ בַּן־עַמֵּי הָוּא אַבֵי בְגֵי־עַמְּוֹן עַד־הַיִּוֹם: וְהַצְּעִירֶה גַם־הִוֹא יָלֶדָה בֵּׁן וַתִּקָרֵא שִׁמְוֹ בֶּן־עַמֶּי הָוֹא אֲבֵי בִנֵי־עַמְוֹן עַד־הַיְוֹם: וּוְעֶרְתָּא אַף הִיא יְלִידַת בַּר וּקְרַת שְׁמֵה בַּר עַמִּי חוא אֲבוּהוֹן דִּבְנֵי עַמּוֹן עַד יוֹמָא דֵין: ס א וַיִּפַּע מִשֶּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנָּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין שָּוֹר וַיָּגֶר בּגָרֶר: וַיָּפָּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֵּגַב וַיֵּשֶׁב בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין שָוּר וַיָּגֶר בִּגְרֵר: וּנְטַל מִתַּמָן אַבְרָהָם לְאַרְעָא דָרוֹמָא וִיתֵב בֵּין רְקָם וּבֵין חַגְרָא וְאָתּוֹתַב בִּגְרָר: בּ וַיָּאמֵר אַבְרָהֵם אֵל־שָּׂרֵה אָשָׁתְּוֹ אַחְתִי הֵוֹא וַיִּשְׁלֵח אַבִימֵלֶךְ מֵלֶךְ וְּרָר וַיָּקָח אַת־שָּׂרָה: וַיָּאמֶר אַבְרָהֵם אֵל־שָּׂרָה אִשְׁתְּוֹ אַרְתִי הָוֹא וַיִּשְׁלֵח אַבִּימְלֵדְ מֵלֶדְ גָּרֶר וַיִּקְּח אָת־שַׂרֵה: וַאֲמֵר אַבְרָהָם עַל שַׂרָה אָתִּהָה אֲחָתִי :הִיא וּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מַלְכָּא דִגְרָר וּדְבַר יָת שָּׁרָה ג וַיַבֹא אַלהֵים אַל־אַבִימֵלֶדְ בַּחַלִּוֹם הַלֵּילָה וַיָּאמֶר לוֹ הָנַךְּ מֶתֹ עַלִּהַאִשָּה אֲשֵׁרֹּלָלֶּחָתָּ וְהָוֹא בְּעֻלַת בְּעַל: וַיָּכָּא אֱלֹהֵים אֶל־אֲבִימֶלֶדְ בַּחַלָּוֹם הַלָּיֵלָה וַיָּאמֶר לוֹ הִנְּךָּ מֵת עַל־הָאשָׁה אָשֶׁר־לְלַּחְתָּ וְהָוֹא בְּעֻלַת בְּעַל: וַאֲתָא מִימַר מִן קָּדָם יְיָ לְוַת אֲבִימֶלֶךְ בְּחֶלְמָא דְלֵילְיָא וַאֲמַר לֵהּ הָא אַתְּ מִית עַל עֵיסַק אָתְּתָא דִדְבַרְתָּא וְהִיא אָתַּת גְּבָר: רַ וַאֲבִישֶּׁלֶךְ לָא קָרָב אֵלֶיֶהְ וַיֹּאבַּר אֲדֹנְי הָגִּוֹי גַּם־צַדֶּיק תַּהְרְג: וַאֲבִיכֶּשֶׁלֶךְ לְא קָרֶב אֵלֶיהָ וַיֹּאמֵר אֲדֹנֶי הַגְּוֹי גַּם־צַדֵּיק תַּהַרְג: וַאֲבִימֶלֶךְ לָא ּקְרֵב לְנָתַהּ וַאֲמֵר יְיָ הֲעָם אַף זַכַּאי תִּקְטוֹל: ה הַלֹא הָוּא אֲמֶר־לִי אֲחָתִי הָוֹא וְהֵיא־גַם־הֵוא אָמְרָה אָתִי הָוּא בְּתָם־לְבָבֵי וּבְנִקְיֹן כַּפַּי עֲשִׂיתִי וֹאת: הַלֹּא הָוּא אֱמַר־לִּי אֲחָתִי הַוֹא וְהֵיא־גַם־הַוֹא אָמְרָה אָחֵי הָוּא בְּתָם־לְבָבֵי וּבְנִקְוֹן כַּפֵּי עֲשִׂיתִי זְאת: הַלָּא הוּא אֲמֵר לִי אֲחָתִי הִיא וְהִיא אַף הִיא אֲמָרַת אָחִי הוּא בְּקַשִּׁיטוּת לִבִּי וּבְזַכָּאוּת יְדֵי צַבָּדִית דָּא: ו וַיֹּאמֶר אֱלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלֹם גַם אַנֹכֵי יָדַעָתִּי כֵּי בִתָּם־לְבָבְדַּ עֲשֵׂיתָ וֹּאת

נַתַתִּי אֵלֶף בָּפֶף לְאָחִידְ הַנֵּה הוּא־לֶדְ בְּפוּת עינים לכל אשר אָתַד ואָת כל ונכחת: ולשרה אָמַר הָא יִהָבִית אֶלֵף סַלְעִין דִּכְסַף לְאָחִיךְ הָא הוּא לִיךְ כְּסוּת דִּיקָר (עַיְנִין) חֲלַף דִּשְׁלָחִית רַבַרִתִּיךְ וַחַזֵית יָתִיךְ וְיָת כָּל דִּעְמַךְ הַלֹא (עַל) בָּל מַה דַּאֲמֶרַת וְאָתּוֹכָחַת: יוּ וַיִּתְפַּלֵל אַבְרָהָם אַל־הָאַלֹהָים וַיַּרְפָּא אַלֹהִים אַת־אַבִּימֵלֵדְ וָאַת־ אָשָׁתֶוֹ וָאַמָהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ: וַיִּתְפַּלֵל אַבַרָהָם אֵל־ הָאֵלהַים וַיִּרַפָּא אַלהִים אֶת־אַבִּימֵלֶדְ וְאָת־אִשְׁהָוֹ וְאַפִּי יְיָ יְתִּ אַבִּימֶלֶךְ וְיָת אִתְּתָהּ וְאַמְהָתָהּ וְאָתְרְוָחוּ: יח בֶּי־ עָצָר עָצַר יִהֹנֶה בָּעַר כָּל־רֵחֵם לְבֵית אַבִּימֵלֵך עַל־דָּבֶר שָׁרָה אֱשֶׁת אַבָרָהַם: כֵּי־עָצְר עֲצַר יָהוֶֹה בָּעֵר כָּל־רֶחֶם לְבֵית אַבִּימֵלֶךְ עַל־דְּבַר שָׁרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם: אֲרֵי מֵיחַד אֲחַד יְיָ בְּאַפֵּי כָל פְּתַח וַלְדָא לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל עִיסַק שָּׁרָה אָתַּת אַבְרָהָם: ס א וַיהֹנֶה פָּקֵד אֶת־שָׂרָה בַּאַשֵׁר אָמֵר וַיַּעָשׁ יִהֹוֶה לִשְּׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר: וַיִּהֹוֶה פְּקַר אָת־שָּׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמֶר וַיַּעֲשׁ יִהֹוָה לְשָּׂרָה כַּאֲשֵׁר דָבֵּר: וַיִי דְּכִיר יָת שָּׁרָה כְּמָא דִּי אֲמֶר וַעֲבַד יְיָ לְשָׁרָה כְּמָא דִּי מַלִּיל: בוַתַּּתַה וַתֵּלֶד שְׂרָה לְאַבְרָהֵם בֵּן לִזְקָנֵיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתְוֹ אֱלֹהִים: וַתַּּהַר וַתַּּלֶד שָׁרָה לְאַבְרָהֶם בֵּן לִזְקַנְיוּ לַפּוֹעֶّר אֲשֶׁר־דָּבֶּר אֹתְוֹ אֱלֹהִים: וְעַדִּיאַת וִילִידַת שָּׁרָה לְאַבְרָהָם בַּר לְסִיבְתוֹהִי לְזְמֵן דִּי מַלִּיל יָתָה יָיָ: ג וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֵת־שֵׁם־בָּנָוֹ הַנְּוֹלֵד־לְוֹ אַשַר־יַלְדָה־לְּוֹ שָׂרָה יִצְחֵק: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אָת־שֶׁם־בָּנְוֹ הַנְּוֹלֵד־לְוֹ אֲשֶׁר־וֵלְדָה־לְּוֹ שְׂרָה וִצְחָק: וּקְרָא אַבְרָהָם יָת שׁוּם בְּרֵה דְּאִתְיְלִיד לֵה דִּילִידַת לֵה שָּׁרָה יִצְחָק: ר וַיָּבֶוֹל אַבְרָהָםׂ אֶת־יִצְחָק בִּנֹוֹ בַּן־שִׁמֹנַת יָמֵים בַּאֲשֵׁר צְנַה אֹתְוֹ אֵלהַים: וַיָּמֵל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָקּק בְּנֹוֹ בָּן־שְׁמֹנַת יָמֵים בַּאֲשֶׁר צִּוָּה אֹתְוֹ אֱלֹהֵים: וּגְזַר אַבְרָהָם יָת יִצְחָק בְּרֵהּ בַּר ּוְיַג וּוֹמִין כְּמָא דִי פַּקִּיד יָתֵה יְיָ:

רָאִית כֵּי עָשֶׂיתָ אֶתִיהַדְּבֶּר הַזָּה: וַאֲמַר אֲבִימֶלֶדְ יָת פָּתְגַּמָא הָדֵין: אַבִּדְהַ יָת פָּתְגַּמָא הָדֵין: אַ וַיּאמֶר אַבָרָהָם כִּי אַמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאַת אַלהִים בַּפֶּקוֹם הַאָּה וַהַרְגוּנִי עַל־דְבַר אִשְׁתֵּי: וַיֹּאמֶל אַבָרָהָם כִּי אָטַׁרִתִּי רַק אֵין־יִראַת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזָּהָ וַהַרְגוּנִי עַל־דְּבֵר אִשְׁהֵי: וַאֲמֵר אַבְרָהָם אֲרֵי אֲמָרִית לְחוֹד לֵית דַּחַלְתָּא דַיְיָ בָּאַתְרָא הָדֵין וְיִקְטָלְנַנִי עַל עֵיסַק אָתְּתִי: יב וְגַם־ אָמָנָה אַחֹתֵי בַת־אָבִי הָוֹא אַךּ לְא בַת־אָמֵי וַתְּהִי־לֵי לִאִשָּׁה: וְגַם־אָמְנָה אַחֹתֵי בַת־אָבִי הָוֹא אַדְּ לָא בַת־אָמֶי וַתְּהִי־לֶי לְאִשֶּׁה: וּבְרֵם בְּקוּשְׁטָא אָחָתִי בַּת אַבָּא הִיא בְּרֵם לָא בַת אִמִּי וַהְוַת לִי לְאָנְתּוּ: תּ וַיִּהִי בַּאֲשֵׁר הָתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים כְּבֵּית אָבִי וָאֹמֵר לָּה זֶה חַסְבֵּרְ אֵשֵׁר הַעַשִּׁי עָמָּדֵי אֶל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נְבָוֹא שְּׁמָה אִמְרִי־לֶי אָתִי הָוֹא: וַיִּהִי בַּאֲשֵׁר הָתָעוּ אֹתִי אֱלֹהִים בְּבַּית אָבִי וָאֹמֵר לָּה זֶה חַסִבּּדְ אַשֵּר הַעַשִּׁי עָפָּדִי אֵל בָּל־הַמָּקוֹם אֲשֵׁר נָבִוֹא שָׁמָה אִמְרִי־לֵי אָחֵי הָוּא: וַהְוָה כַּד טָעוּ עַמְמַיָּא בָּתַר עוֹכָדֵי יְדֵיהוֹן יָתִי קָרִיב יְיָ לְדַחַלְתָּה מִבֶּית אַבָּא וַאֲמֶרִית לַה דֵּין (נ״י דָּא) טִיבוּתִיךְ דִּי תַעְבְּדִי עִמִּי לְכָל אַתְרָא דִי נְהַךְּ לְתַפָּן אֱמָרִי עֲלַי אָחִי הוּא: יד וַיִּלַּח אָבִיטֶּלֶךְ צְאוֹ וּבָלָָר וַעֲבָדִים וּשִׁפְּחֹת וַיִּתֵּוֹ לְאַבְרָהֶם וַיָּשֶׁב לֹוֹ אֵת שָׁרָה אִשְׁתְּוֹ: וַיִּלָּח אָבִימֶׁלֶדְ צָאן וּבָלָָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָּחֹת וַיִּתֵן לְאַבְרָהֶם וַיֵּשֶׁב לוֹ אֵת שָׁרֶה אִשִּׁתְוֹ: וּדְבַר אַבִּימֵלֵךְ עָאן וִתּוֹרִין וִעַבִּדִין וִאַמָהָן וִיהַב לְאַבְרָהָם וַאֲמֵיב לֵה יָת שָׂרָה אִתְּמָה: מוּ וַיִּאֹמֶור אַבִימֵּלֶךְ הַגָּה אַרְצִי לְפָנֵיךּ בַּמְוֹב בִּעִינֵיךּ שֵב: וַיָּאמֶר אֲבִימֶּלֶךְ הַנֵּה אַרְצֵי לְפָנֶוֶךְ בַּמְּוֹב בְּעֵינֶיךְ שָׁב: וַאֲמַר אֲבִימֶלֶך הָא אַרְעִי קֶדָמָך בִּדְתַקִין בְּצִינִיךְ תִּיב: מּ וּלְשָּׁרָה אָמַר הִנֵּה נָתַׁתִּי אֱלֶּרְ בֶּפֶר לְאָחִידְ הִגַּה הוּא־לְדְּ בְּסִוּת עֵינַיִם לִכְּל אַשֶׁר אָתַדְּ וָאֵת כְּלֹ וָנֹכֶחַת: וּלְשָׂרֵה אָמַר הַנָּה

אַליד שַׁרָה שָׁמֵע בִּקֹלָה כֵּי בִיצְחָק יְקָרֵא לְדְּ זָרַע: וַאֲמַר יִיָ לְאַבְרָהָם לָא יַבְאֵשׁ בְּעֵינָיךְ עַל עוּלֵימָא וְעַל אַמְתָדְ כֹּל דִּי תֵימֵר לָדְ שָׂרָה קַבֶּל מִנַּהּ אֲרֵי בְיִצְחָק יִתְקְרוּן לָךְ בְּנִין: תּ וֹגַם אֶת־בֶּן־הָאָטֶה לְגוֹי אַשִּׁימֵנוּ כֵּי זַרְעַךְּ הָוֹא: וְגַם אֶת־בּּן־הַאָּמָה לְגוֹי אֵשִימֵנוּ כֵּי זַרְעַךָּ הָוֹא: וְאַף יָת בַּר אַמְתָא לְעַם אֲשַׁוּנֵה אֲרֵי כְנָךְ הוּא: דּי וַיַּשְׁכֵּם אֲבְרָהַם ו בַּבַּבֶּר וַיִּקַּח־לֵּחֵם וֹחָמָת מַיִם וַיִּתֵן אֵל־יָׁהָנֶּר שָׁם על־שַׁכְמַה וָאַת־הַיַּלֵד וַיִשַּׁלְחֵה וַתַּלֶדְ וַהַּתַע בּמִדבַּר בִּאֵר שַבַע: וַיַּשִׁבֵּם אַבַרָהַם ו בַּבֿקַר וַיָּקַח־לֶּחֶם וְהַמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָנְּר שָם על־ שָׁכְמֶה וְאֵת־הַיֵּלֵד וַיִּשַּלְחֶהְ וַתֵּלֶדְ וַהַּתַע בְּמִדְבֵּר בָּאֵר שֶׁבַע: וְאַקְדֵּים אַבְרָהָם בִּצַפְרָא וּנָסִיב לַחֲמָא וְרָקְבָּא דְמַיָּא וִיהַב לְהָגֶר שַׁוִּי עַל כַּתְפַּהּ וְיָת רַבְיָא וְשַׁלְחַהּ וַאֲזָלַת וְתָעַת בְּמַדְבְּרָא (נ״י בְּמַדְבֵּר) בְּאֵר שָׁבַע: מּו וַיִּכִלְוּ הַמַּיִם מִן־הַחֲמֶת וַתַּשָׁלֵךְ אֶת־ הַנֵּׁלֵד תַּחַת אַחַד הַשִּּיחָם: וַיִּכְלִוּ הַמֵּיִם מִן־הַחֶמֶת וַתַּשְׁלֵדְ אֶת־הַלֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּּיחָם: וּשְׁלִימוּ מַיָּא מָן רָקְבָּא וּרְמַת יָת רַבְיָא הְּחוֹת חַד מָן אִילְנַיָּא: מּ וַמֵּלֶדְ וַמִּשֶׁב לְה מִנָּגֶד הַרְחֵלְ בִּמְמַחֲוֵי לֶשֶׁת כָּי אָמָרָה אַל־אַרְאָה בְּמָוֹת הַיַּלֵד וַתְּשֶׁב מִנֶּגֶר וַתִּשָׂא אָת־לִלֶּה וַתַּבְרְּ: וַתֵּלֶּדְ וֹהַשֶּׁב לְּה מְנָגֶר הַרְחֵלְ בִּמְמַחֲנֵי לֶּשֶׁת כִּי אֲמְרָה אַל־אָרָאֶה בּמְוֹת הַיָּלֵד וַתַּשֶׁב מְנֵּגֵד וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלֶה וַתַּבְדָ: וַאֲזֵל וִיתִיבַת לַהּ מִקֶּבֵל אַרְחֵיקַת (נ״י אַרְחִיק) כְּמֵיגַר קַשְׁתָּא אֲרֵי אֲמֶרֶת לָא אֶחֱזֵי בְּמוֹתָא דְרַבְיָא וִישָׁמֵע יִת מָקֶבֶל וַאֲרִימֵת יָת קָלַהּ וּבְּכָת: יי וַיִּשְׁמֵע אַלהִים אַת־קוֹל הַנַּּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַד אֱלֹהֵים ו אַליהַגַּר מִןיהַשַּׁמַּיִם וַיֹּאמֵר לַהַּ מַהיַלַּדְּ הַגַּר אַל־תַּירִאִּי בִּי־שָׁמַע אֱלֹהֵים אֶל־קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֵׁר הוּא־שָׁם: וַיִּשִּׁמֵע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנַּּעַר וַיִּאמֶר אָלֹהֵים וּ אֶל־הָנָר מִן־הַשְּׁלֵּיִם וַיִּאמֶר לָה מַה־לֵּךְ הָגֶר אַל־תִּירִאִּי בְּי־שָׁמַע אֵלהַים אַל־ קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא־שָם: וּשְׁמִיעַ קָּדָם יְיָ יָת

חמישי ה וְאַבְרָהָם בּּן־מִאַת שָׁנָה בִּהְנָלֵד לוֹ אֵת יִצְחֶק בִּנְוֹ: וְאַבְרָהֶם בֶּן־מִאַת שָׁנֶה בְּהַוַּלֶד לוֹ אֵת יִצְחֶק בָּנְוֹ: וְאַבְרָהָם בַּר מְאָה שְׁנִין כַּד אִתְיְלִיד לֵה יָת יִצְחָק בְּרֵה: ווַתְּאֹמֶר שָּׁרָה צָחֶק עֲשָׂה לֵי אַלהִים כַּל־הַשֹּׁמֵע וַצַחַק־לֵי: וַתִּאמֵר שַׂרָה צָחֹק עָשָׂה לָי אֱלֹהֶים בָּל־הַשֹּׁמֵע יְצֵחַק־לִי: וַאֲמֶּרֶת שָּׁרָה חָדָנָא צַבַּד לִי יָיָ כָּל דִּשְׁמַע יֶחְדֵּי לִי: זּ וַתֹּאֹמֵר מֵי מִלֵל לְאַבְרָהָם הֵינֵיקָה בָנֶים שְּׂרֶה בִּי־יָלַדְתִּי בֵן לְּזָקְנֵיו: וַתֹּאמֵר מֵי מִלֵּל לְאַבְרָהֶם הֵינִיקָה בַנֵים שָׁרֶה כִּי־יָלַרִתִּי בֵן לִזְקָנֵיו: וַאֲמֶרֶת מָאן מְהִימָן דַאַמַר לְאַכְרָהָם וְקַיִים דְּתוֹנִיק בְּנִין שָּׁרָה אֲרֵי יְלֵידִית בַּר לְסִיבְתוֹהִי: ח וַיִּגְדֵּל הַיָּלֵד וַיִּגָּטֵל וַיַּעֲשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֵּה נָדוֹל בִּיוֹם הִנָּמֵל אַת־יִצְחָק: וַיָּגְדֵּל הַיַּלֵד וַיִּגְּמֵל וַיַּעשׁ אַבְרָהָם מִשְׁתֵּה גָּרוֹל בְּיִוֹם הַנָּמֵל אֶת־יִצָהֶק: וּרְבָא רַבְיָא וְאִתְחַסִיל וַעֲבַד אַבְרָהָם מִשְׁתִּיָא רַבָּא בְּיוֹמָא דְאָתְחֲסִיל יָת יִצְחָק: ם וַבַּבא שָּׂרָה אַת־בּּן־הָגֵר הַפִּצְרֵית אֲשֵׁר־יַלְדֵה לְאַבְרָהֶם מְצַחֵק: וַהַּגָרא שְׂרָה אָת־בֶּן־הָגָר הַפָּצְרֵית אֱשֶׁר־יָלְדֵה לְאַבְרָהֶם מְצַחֵק: וַחֲזַת שְּׁרָה יָת בַּר הָגֶר מִצְרֵיתָא דִּילִידַת לְאַבְרָהָם מְחָיִידְ: ּוַתֹּאמֶר לְאַבָרָהָם וַּרֵשׁ הַאָּמָה הַוֹּאת וְאֵת־ בְּנָהַ כֵּי לָא יִירַשׁ בַּן־הָאָמֶה הַוֹּאת עִם־בִּנִי עַם־יִצְחֶק: וַתִּאמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֶש הָאָמֶה הַּזָּאת וָאַת־בָּנָהִ כֵּי לָא יִירַשׁ בֶּן־הָאָמֶה הַוֹּאת עָם־בְּנָי עָם־יִצְחֶק: וַאֲמֶרֶת לְאַבְרָהָם הָּרֵךְ אַמְתָא הָדָא וְיַת בְּרִי עָם בְּרִי עָם בְּרִי עָם בְּרִי עִם בְּרִי עִם יִצְחָק: א וַיַּרַע הַדְּבֶּר מִאָּר בִּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹרָת בּנְוֹ: וַיַּרַע הַדְּבֶּר מְאָד בְּעֵינֵי אַבְרָהֶם עַל אוֹרָת בְּנְוֹ: וּבְאֵישׁ פִּתְגָּמָא לַחֲדָא בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל עֵיסַק בְּרֵה: יב וַיֹּאמֵר אֱלֹהִים אֱל־אַבְרַהַם אַל־יֵבַע בָּעִינִידְ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אַמָּהֶדְּ כֹּל אֲשֵׁר תֹאמֵר אֵלֶיֶךְ שָׂרָה שְׁמַע בְּּקֹלֶה כִּי בְיִצְחָׁק יִקּרֵא לְדָּ זָרֵע: וַיּאמֶר אֱלֹהִים אֱל־אַבְרָהָם אַל־זֵרֵע בּעֵינֵידֹ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אַמֶּהֶדְ כּל אֱשֵׁר תֹאמֵר בְּרֵי וּבְבַר וּרִבָּר בִּייָ הָבָא דְּלָא תְשַׁקַר בִּי וּבִבְרִי וּבְבַר בְּרִי כְּטֵיבוֹתָא דִּי עֲבָדִית עִמָּךְ תַּעְבֵּד עִמִּי וְעִם אַרְעָא דְאָתּוֹתַבְתָּא בַה: כּר וַיּאמֶר אַבְרָהָם אֵנֹכֵי אָשָׁבֶעָ: וַיֹּאמֵר אַבַרָּהָם אַנֹכִי אִשְּׁבֵעַ: וַאַמַר אַכָרָהָם אַנָּא אַקַיֵּם: כה וְהוֹכֶהַ אַכְרָהָם אֵת־ אַבִימַלֶּךְ עַל־אֹדוֹת בָּאֵר הַפַּיִם אַשֵּׁר נַזְלוּ עַבְדֵי אַבִימֵלֶד: וְהוֹכֶחַ אַבִּרָהָם אֵת־אַבִּימֵלֶדְ עַל־אַדוֹת בּאֵר הַמַּיִם אַשֵּר נוֹלְוּ עַבְדֵי אַבִּימֵלֶךְ: וְאוֹכַח אַבָרָהָם יָת אַבִּימֵלֶךְ עַל עִיסַק בֵּירָא דְמַיָּא דִּי אַנִּיסוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ: מּ וַיִּאמֶר אֲבִימֵלֶךְ לְא יַבַּעִתִּי מֵי עָשֶה אֵת׳הַדָּבֶר הַזַּהַ וְגַם־אַתָּה לְא־הַגַּרָהָ לִּי וָגַם אֲנֹכֵי לְא שָׁמֵעָהִי בִּלְהֵי הַיִּוֹם: וַיָּאמֵר אַבִימֵּלֶךְ לְא יַרַּעָתִי מֵי עַשָּׂה אַת־הַדָּבֶר הַנֶּרָה וְגַם־אַתָּה לְא־הַנֵּרָהִ לִּי וְגַם אֲנֹכֵי לְא שָׁמֵעָתִּי בְּלְתֵּי הַיָּוֹם: וַאֲמֵר אֲבִימֵלֶךְ לָא יָדָעִית מָאן עַבַד יָת פַּתִנֶּמָא הָדֵין וְאַף אַתִּ לָא חַוֵּיתָ לִּי וְאַף אֲנָא לָא שְׁמָעִית אֶלָּהֵין יוֹמָא בֵין: מּ וַיִּקְּח אַבְרְהָם[ׁ] צאן וּבָלֶּר וַיִּתֵּן לַאֲבִיטֵלֶךְ וַיִּכִרתְוּ שִׁנִיהֶם בּרֵית: וַיִּכֶּרְתְוּ שָׁנֵיהֶם בָּרֵית: וּדְבַר אַבְרָהָם עָאן וְתוֹרִין וִיהַב לַאֲבִימֶלֶךְ וּגְזָרוּ תַרְנִיהוֹן קְיָם: כח וַיַּצֵב אַבְרָהָם אֶת־שֶׁבַע כִּבִשְׂת הַצְּאן לְבַדְּהֶן: וַיַּצֵב אַבְרָהָם אָת־שֵׁבַע כִּבִשְׂת הַצְּאוֹ לְבַדְּהֵן: וַאֲקִים אַבְרָהָם יָת שְׁבַע חוּרְפַן דְּעָאן בִּלְחוֹדֵיהָן: כמ וַנְּאמֶר אֲבִימֱלֶּדְ אֶל־אַבְרָהֶם מֶה הַנָּה שֶׁבַע בְּבָשֹׁת הָאֵׁלֶּה אֲשֶׁר הצַבָּתָּ לִבַדָּנָה: וַיִּאמֶר אַבִּימֵלֶךְ אֵל־אַבְרָהָם מֶה הַנָּה שַבַע כָּבָשֹת הָאֵּלֵה אַשֵּר הַצַּבְתָּ לְבַדֵּנָה: וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם מָה אִנּוּן שְׁבַע חוּרְפַן אָלֵין דַאֲקַמְתָּא בִּלְחוֹדֵיהֶן: ל וַיֹּאמֵר בָּי אֵת־שֶׁבַע בָּבַשֹּׁת תִּקָּח מִיָּדֵי בַּעַבוּר תַּהְיֵה־לֵּי לְעַרָּה בֵּי חָפַּרִתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַוְּאת: וַיֹּאמֶר בָּי אֶת־שֶׁבַע בְּבָשֹׁת תִּקָּח מִיָּדֶי בַּעֲבוּר תְּהָיֶה־לִּי לְעֵדָּה בִּי חָפַּרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַוְּאת: וַאֲמֵר אֲרֵי יָת שְׁבַע חוּרְפַּן תְּקַבֵּל מִן יְדִי בְּדִיל דִּתְהֵי לִי לְסַהְדוּ אֲרֵי

קַלָה דָּרַכָיָא וּקָרָא מַלְאַכָא דַיִיַ לְהָגֶר מָן שְׁמַיָא וַאַמַר לַהּ מַה לָךְ הָגָר לָא תִרְחַלִי אַרֵי שְׁמִיעַ קָּדָם יָיָ יָת קָלֵה דְּרַבְיָא בַּאֲתַר דְהוּא תַמָּן: יח ַקוּמִי שִּׁאָי אֶת־הַנַּּעַר וִהַחֲזֵיקִי אֶת־יָבֶךְ בָּוֹ בִּי־לְגָוֹי נָּדוֹל אֲשִׂימֵנוּ: קוּמִי שָּאֵי אֵת־הַנַּּעַר וְהַחַזֵיקִי אַת־יַבַדְ בָּוֹ בַּי־לְגוֹי נַּדְוֹל אֲשִׁימֵנוּ: קוּמִי טוּלִי יַת בַרָיָא וְאַתְקִיפִי יָת יְדֵךְ בֶּה אֲרֵי לְעַם סַגִּי אֲשַׁוְגַּה: ים וַיִּפָּקַח אֱלֹהִים אַת־עֵינֵיהַ וַתַּרֵא בָּאֵר מֵיִם יי וַהַּלֵדְ וַהִּמַלֵּא אֵת־הַהָּמֶת מַּיִם וַהַּשָׁק אֵת־ הַנַּעַר: וַיִּפָּקָח אֱלֹהִים אַת־עִינִּיהָ וַהַּרֵא בָּאֵר מֵיִם וַהַּלֵדְ וַהִּמַלֵּא אֶת־הַהַּמֶת מַיִם וַהַּשִּׁק אֶת־הַנַּעַר: וּגְלָא יְיָ יָת עֵינָהַהּ וַחֲזַת בֵּירָא דְמַיָּא וַאֲזַלַת וּמְלַת יָת רָקבָּא מַיָּא וְאַשְׁקִיאַת יָת רַכְיָא: כֹוַיְהֵי אֱלֹהֵים אֶת־הַנָּעַר וַיִּגְדֵּל וַנֵּשֵׁבֹ בַּמִּדְבָּר וַיִהֵי רֹבַה קשַת: וַיָהֵי אַלֹהֵים אַת־הַנַּעַר וַיִּגְדֵּל וַיַּשְׁבֹ בַּמִּרְבָּר וַיִהֵי רֹבֵה קַשֵּׁת: וַהָּוָה מֵימָרָא דַיִי בְּסַעֲרַה יַרָּכָא וּרְכָא וִיתֵב בְּמַדְבְּרָא וַהְוָה רָבֵי קַשְׁתָּא: כא וַיֵּשֶׁב בָּמִדבַּר פָּארָן וַתִּקַּח־לְּוֹ אִמֶּוֹ אִשָּה מַאָרֵץ מִצְרֵיִם: וַיֵּשֶׁב בְּמִרְבֵּר בָּארָן וַתִּקַּחֹ־לְוֹ אִמֶּוֹ אָשָה מֵאָרֵץ מִצְרֵים: וִיתֵב בְּמַדְבְּרָא דְפָּארָן וּנְסִיבַת לֵה אָמָה אָתְּתָא מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם: פּ שישי כב וַיָּהִי בָּעָת הַהָּוֹא וַיְּאמֶר אֲבִיטָּׁלֶךְ וּפִּיכֹל' שַר־צִבָּאוֹ אֵל־אַבָּרָהָם לֵאמָר אֵלהִים עָמִּךְּ בִּכְל אַשַר־אַתַּה עשֵׁה: וַיָהִי בָּעֵת הַהְּוֹא וַיִּאמֵר אַבִימֵּלֶךְ וּפִיכֹל' שַׁר־צִבָּאוֹ אֵל־אַבְרָהָם לֵאמָר אֵלהִים עִמִּדְּ בִּכְל אֲשֶׁר־אַתָּה עשֵׁה: וַהְנָה בְּעִדְּנָא הַהִיא וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ וּפִּיכֹל רַב חֵילֵה לְאַבְרָהָם יַנֶר בִייָ בְּסַעַרָך בְּלֹ דִי אַתְּ עָבֵר: לְמִימֶר מֵימָרָא דַיִי בְּסַעַרָך כּג וְעַהַּה הָשַּׁבְעַה לֵּי בֵאלֹהִים הַנַּה אָם־תִּשְׁקֹר לִּי וּלְנִינֵי וּלְנֵכְדֵּי כַּהֵׁסֵד אֲשֵׁר־עָשֵׂיתִי עָמָדְּ בָּהַ: תַּעֲשֶׂה עַפָּרִי וְעָם־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גַּרִתָּה בָּהּ: וְעַהָּה הִשָּׂבְעַה לֵּי בֵאלהִים הֵנָּה אָם־תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנַכְדֵּי בַּחֶׁכֵּד אֲשֵׁר־עַשְיתִי עַמִּדְּ הַעַשֵּה עָפֶּרִי וִעָם־הָאָרֵץ אֲשֶׁר־גַּרִתָּה בֶּה: וּכְעַן קַיֵּם לִי

אֶל־הַפָּקוֹם אֲשֶׁר־אֱמַר־לְוֹ הָאֱלֹהַים: וַיַּשְׁבֵּם אַבָרָהָׁם בַּבֹּקֵר וַיַּחֲבשׁ אֵת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שִׁנֵי נְעָרֵיוֹ אִתֹּוֹ וְאֵת יִצְחֶק בְּגָוֹ וַיְבַקַּעֹ עֲצֵי עֹלְּה וַיָּקָם וַנֹּלֵדְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לְוֹ הָאֱלֹהֵים: וְאַקְדֵּים אַבְרָהָם בְּצַפְּרָא וְזָרֵז יָת חֲמָרֵה וּדְבַר יָת תְּרֵין עוּלֵימוֹהִי עִמֶּה וְיָת יִצְחָק בְּרֵה וְצַלַּח אָעֵי לַעֲלָתָא וְקָם וְאָזַל לְאַתְרָא דִּי אֲמֵר לֵהּ יְיָ: דּבַּיָּוֹם ַדַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהֲם אֶת־עֵינְיו וַיִּרָא אֶת־ הַפָּקוֹם מֶרֶחֹק: בַּיִּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהֶם אֶת־עֵינֵיו וַיַּרָא אֶת־הַפְּקוֹם מֵרָחְׂק: בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה וּוְקַף אַבְרָהָם יָת עֵינוֹהִי וַחֲזָא יָת אַתְרָא מַרָחִיק: הַ וַיֹּאמֵר אַבְרָהָם אֵל־יִנְעַרִיו שִׁבְוּ־לָבֵם פֹּה עָם־הַהֲמֹוֹר וַאֲנִי וִהַנַּעַר נֵלְכָה עַד־כָּה ּוְגִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשְׁוּבָה אֲלֵיכֶם: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־ נְעָרָיו שְׁבְוּ־לָכֶם פֹּה עָם־הַחֲמֹוֹר וַאֲנֵי וְהַנַּעַר גַּלְכֶה עַר־כָּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשְׁוּבָה אֲלֵיכֶם: וַאֲמֵר אַבְרָהָם לְעוּלֵימוֹהִי אוֹרִיכוּ לְכוֹן הָכָא עִם חֲמָרָא וַאֲנָא ּןעוּלֵימָא נִתְמְטֵי עַד כָּא וְנִסְגּוּד וּנְתוּב לְוַתְכוֹן: ווַיָּפֶּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחֶק בּנוֹ וַיַּקָּח בִּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וָאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ שׁנֵיהֶם יַחָדֵּו: וַיִּקָּח אַבְרָהָם אֵת־עַצֵי הַעֹלָה וַיָּשָׁם ׁ עַל־יִצְחֶק בְּנֹוֹ וַיַּקָּח בִּיָרוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַפַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכָוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדֵּו: וּנְסֵיב אַבְרָהָם יָת אָצֵי דַעֲלָתָא וְיָת אָשָׁתָא וְיָת בְּרֵה וּנְסֵיב בִּירֵה יָת אֶשָׁתָא וְיָת יַכְּינָא וַאֲזָלוּ תַרְוֵיהוֹן בַּתְרָא (נ״י בַּחְדָא): יּ וַיֹּאמֵר יִצְּחָׁק אֵל־אַבְרָהָם אָבִיוֹ וַיִּאמֵר אָבִי וַיָּאמֵר הָנֶּנִי בִנֵי וַיֹּאמֶר הִנֵּהְ הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלֶה: וַיֹּאמֶר יִצְחָׁק אֶל־אַבְרָהֶם אָבִיוֹ וַיָּאמֶר אָבִּי וַיָּאמֶר הָנָנָי בְנֵי וַיֹּאמֶר הִנַּהְ הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיָּה הַשֶּׂה לְעֹלֶה: וַאֲמַר יִצְחָק לְאַבְרָהָם אָבוּהִי וַאֲמֵר אַבָּא וַאֲמֵר הָא אֲנָא בְרִי וַאֲמֵר הָא אֶשֶׁתָא וְאָעַיָּא וְאָן אִימְרָא לַעֲלָתָא: חַוּ[ּ]אֹטֶור[ׁ] אַבְרָהָם אֵלהִים יִרָאָה־לְּוֹ הַשַּׂוֶה לְעַלֶּה בְּנֵי וַיֵּלְכְוּ שָׁנִיהֶם יַחָדֵּו: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יַרְאֵה־לְּוֹ

חַפָּרִית יָת בֵּירָא הָדֵין (נ״י הָדָא): לא עַל־בַּוֹן קָרֵא לַפָּקוֹם הַהְוּא בָּאֵר שַבַע כֵּי שֵם נִשִּבעוּ שָׁבַע בֶּי שָׁבַע בָּי שָׁבַע בָּי שָׁבַע בָּי שָׁבַע בָּי שֶׁם נִשִּׁבְּעָוּ שִׁנֵיהֵם: עַל כֵּן קְרָא לְאַתְרָא הַהוּא ּבְּאֵר שָׁבַע אֲרֵי תַּמָּן קַיָּמוּ תַּרְוֵיהוֹן: לב וַיִּכְרְתְוּ בַרָית בּּבָאֵר שֲבַע וַיָּקָם אֲבִיטֶּעֶדְ וּפִּיכֹל שַׁר־ אָבֶאוֹ וַיָּשֶׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים: וַיִּכְרְתִוּ בְרֶית בּּבְאֵר שֶׁבַע וַיָּקָם אֲבִיטֶּלֶךְ וּפִּיכֹל שַׁר־צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים: וּגְזָרוּ קְיָם בִּבְאֵר שָׁבַע וְקָם יַאָרִי פְּלִשְׁתָּאֵי: הַיִּכֹל רַב חֵילֵהּ וְתָבוּ לְאַרַע פְּלִשְׁתָּאֵי: לּגַ וַיִּפַע אֵשֶׁל בָּבָאֵר שַבַע וַיִּקְרָא־שָּׁם בִּשְׁם יָהֹוָה אֱל עוֹלֶם: וַיִּפֵע אֱשֶׁל בְּבָאֵר שֶׁבַע וַיִּקְרָא־ שָׁם בְּשֵׁם יְהֹוֶה אֵל עוֹלֶם: וּנְצֵיב נִצְבָּא (נ״י אִילָנָא) בִּרְאֵר שָׁבַע וְצַלִּי תַמָּן בִּשְׁמָא דַיְיָ אֱלָהָא דְעַלְמָא: לּרַ וַיָּגָר אַבְרָהֶם בָּאֱרֶץ פִּלְשִׁתֵּים וְמִים רַבִּים: וַיָּגָר אַבְרָהֶם בְּאֶרֶץ בְּלִשְׁתֵּים יָמֵים רַבִּים: וְאָתּוֹתַב אַבְרָהָם בְּאַרַע פְּלִשְׁתָּאֵי יוֹמִין סַגִּיאִין: פּ שביעי אַ וַיִּהִי אַחַר הַדִּבָרִים הָאֵצֶה וִהָאֱלֹהִים נְפָּה ָאֶת־אַבְרָהֶם וַיִּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהֶם וַיִּאמֶר הִנְּנִי: וַיְהִי אַחַר' הַדְּבָרֵים הָאֵׁלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִפָּה אֶת־ אַבְרָהֶם וַיָּאמֶר אֵלֶיו אַבְרָהֶם וַיָּאמֶר הִגַּגִי: וַהְּוָה בָּתַר פִּתְנָּמַיָּא הָאָלֵין וַיִי נַסִּי יָת אַבְרָהָם וַאֲמַר לֵהּ אַבְרָהָם וַאֲמַר הָא אֲנָא: ב וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־ בָּנְךָּ אֶת־יִחְיִדְךָּ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָׁק וְלֶּדְ־לְּדְּ אָל־אֶרֵץ הַפְּוֹרִיֶּה וִהַעֲלֵהוּ שָׁם לִעלְה עַל אַחַר הַהָרִים אַשֵּׁר אֹמֵר אַלֵּיךּ: וַיֹּאמֶר קַח־נָּא אֶת־בִּּנְךָּ אָת־יִחֵידְדָּ אֲשֶׁר־אָהַבְּתָּ אֶת־יִצְחָׁק וְלֶּדִּ־לְּדְּ אֶל־ אֶרֶץ הַפְּוֹרָיֶה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלֶה עַל אַחַר הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמֶר אֵלֶיף: וַאֲמֵר דְּבַר כְּעַן יָת בְּרָךְ יָת יְחִידָךְּ דִּי רְחַמְתָּ יָת יִצְחָק וְאִיזֵל לָךְּ לְאַרְעָא פּוּלְחָנָא וְאַסְקָהּ קֶּדָמֵי תַּמָּן לַעֲלָתָא עַל חַד מְן טוּרַיָּא דִּי אִימָר לָדְ: ג וַיַּשְׁבֶּׁם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַחַבשׁ אַת־חַמֹּרוֹ וַיִּפַּח אַת־שָׁנֵי נָעַרִיוֹ אָתֹּוֹ וְאָת יִצְחֶק בָּנָוֹ וַיִּבַקַּעֹ עַצֵי עֹלֶה וַיַּקָם וַיִּבֹּדְ

וַיַּעַלֵהוּ לִעֹלָה תַּחַת בִּנְוֹ: וּזְקַף אַבְרָהָם יָת צֵינוֹהִי בָּתַר אָלֵין וַחֲזָא וְהָא דְכְרָא בָּתַר אֲחִיד בְּאִילְנָא בְּקַרְנוֹהִי וַאֲזַל אַבְרָהָם וּנְסֵיב יָת דִּכְרָא וְאַסְקֵהּ לַעֲלָתָא חֲלַף בְּרֵה: דּ וַיִּקְרֵא אַבְרָהֵם שֵׁם־ הַפָּקוֹם הַהָּוֹא יָהֹנָה ו יִרְאֵה אֲשׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בַּהַר יִהֹוֶה וַרָאֵה: וַיִּקְרָא אַבַרְהֵם שֵׁם־הַפָּקוֹם הַהָּוֹא יָהֹנֶה וּ יָרָאֵה אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יִהֹנָה וֵרֶאֶה: וּפְלַח וְצַלִּי אַבְרָהָם תַּמֶן בְּאַתְרָא הַהוּא וַאֲמֵר קֶדָם יְיָ הָכָא יְהוֹן פַּלְחַן דְּרַיָּא בְּכֵן יִתְאַמֵּר :פְּלָח: בְּיוֹמָא הָדֵין בְּטוּרָא הָדֵין אַבְרָהָם קְדָם יְיָ פְּלָח מו וַיִּקְרֶא מַלְאַד יְהֹוָה אֶל־אַבְרָהֶם שׁנֶית מִן־ הַשָּׁמֶיִם: וַיִּקְרָא מַלְאַד יְהֹוֶה אֶל־אַבְּרָהֶם שׁנֶית מִן־הַשָּׁמֵיִם: וּקְרָא מַלְאָכָא דַיְיַ לְאַבְרָהָם תִּנְיָנוּת מן שְמַיָּא: מּ וַלֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאָם־יְהֹוֶה בִּי ַיַען אֲשֶׁר עָשִּׁיתָ אֶת־הַדְּבֶר הַנֶּה וְלְא חָשַׂרְהָּ אֶת־בִּנְךָּ אֶת־יְחִידֶךְּ: וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאָם־ יָהֹוֶה בִּי יַעַן אֲשֶׁר עֲשִּׁיתָ אֶת־הַדְּבֶר הַוֶּה וְלְא חָשַׂכְהָּ אֶת־בִּנְדְּ אֶת־יְחִידֶדְ: וַאֲמַר בְּמֵימְרִי קַיֵּמִית אָמַר יִיָ אָרֵי חֲלַף דִּי עֲבַרְתָּא יָת פִּתְנָּמָא הָדֵין וְלָא ּמְנַעְתָּא יָת בְּרָך יָת יְחִידָך: יּ בְּּי־בְרֵךְ אֲבֶרֶכְךֹּ וְהַרְבָּה אַרְבָּה אֶת־זַרְעֲדּ בְּכְוֹכְבֵי הַשְּׁבַּיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שִּׂפַת הַיֶּם וְיַרַשׁ זַרְעַךְּ אֵת שַער אִיבִיו: בִּי־בָרֶד אֲבֶרֶכְדֹּ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעַדְּ בְּכְוֹכְבֵי הַשְּׁבַּׁיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שִּׂפַּת הַנָּב וְיַרֵשׁ זַרַעַלֹּ אָת שַעַר אְיִבֶּיו: אֲרֵי בָּרָכָא אַבְרְכִנָּךְ וְאַסְגָּאָה אַסְגֵּי יָת בְּנָךְ כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא וּכְחָלָא דִּי עַל בֵּיף יַכָּא וְיִרְתוּן בְּנָיךְ יָת קְרְוֵי סַנְאֵיהוֹן: יח וְהִתְבֶּרֵכְוּ בְזַרְעֵדְ כְּלֹ גּוֹנֵי הָאָרֶץ עַקב אֲשֶר שָׁמַעַתָּ בִּקֹלֵי: וְהִתְבָּרֵכְוּ בְזַרְעֵדְּ כְּל גּוֹנֵי הָאָרֶץ עֵֿקֶב אֲשֶׁר שָׁמֵעְהָ בְּּקֹלֵי: וְיִתְבָּרְכוּוֹ בְּדִיל בְּנָיךְ כֹּל עַמְמַיָּא דְאַרְעָא חֲלַף דִּי קַבֵּלְתָּא ּלְמֵימְרִי: מַ וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקָמוּ וַיֵּלְכְוּ יַחָדָּו אַל־בָּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֵׁב אַבְרָהָם בִּבָאֵר שֲׁבַע: וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעֲרָיו וַיָּקֵמוּ וַיֵּלְכְוּ יַחְדָּו אֶל־ הַשָּׁה לִעֹלָה בְּנֵי וַיֵּלְכִוּ שִׁנִיהֶם יַחְדֵּו: וַאֲמַר אַבְרָהָם קָדָם יְיָ גְּלֵי לֵהּ אִימְרָא לַעֲלָתָא בְּרִי וַאֲזָלוּ תַרְנִיהוֹן כַּחֲדָא: מ וַיָּבֹאוּ אֵל־הַמָּקוֹם אַשֵּׁר אָמַר־לְוֹ הָאֵלֹהִים נַיִּבן שָׁם אַבְרָהָם אַת־הַפִּוּבַּהַ וַיַּעַרָּד אָת־הַעָצִים וַיַּעַקֹּד אָת־יִצְחַק בְּנוֹ וַיִּשֵׁם אתוֹ על־הַמִּוֹבֶּהַ מִמַעל לַעַצִים: וַיָּבֹאוּ אֵל־ הַפָּקוֹם אַשֵּר אָפַר־לְוֹ הָאֵלֹהִים וַיָּבַן שָם אַבַרָהָם אָת־הַפִּוֹבֶּהַ וַיַּעַרְדְּ אֶת־הָעַצֵים וַיַּעַקֹּר אֶת־יִצְהֶק בְּנֹוֹ וַיֶּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּוְבֵּהַ מִמֵּעַל לְעַצִים: וְאָתוּ לְאַתְרָא דִּי אֲמַר לֵהּ יְיָ וּבְנָא תַמָּן אַבְרָהָם יָת מַדְבָּחָא וְסַדַּר יָת אָעַיָּא וַעֲקַד יָת יִצְחָק בְּרֵהּ וְשַׁוִּי ָיָתָהּ עַל מַדְבָּחָא עִיל מִן אָעַיָּא: י וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אַת־יַרוֹ וַיַּקַּח אַת־הַפַּאַכֵּלֵת לְשָׁחְשׁ אַת־בּנְוֹ: וַיִּשְלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקֵח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחְשׁ אֶת־בִּנְוֹ: וְאוֹשֵׁיט אַבְרָהָם יָת יְדֵהּ וּנְסֵיב יָת סַבּינָא לְמֵיכַס יָת בְּרֵה: א וַיִּקְרָא אֵלְיו מַלְאַדְּ יָהֹוֶהֹ מִן־הַשָּׁמַּיִם וַיִּאמֶר אַבְרָהֶם וּ אַבְרָהֶם וַיָּאמֶר הַגַּגִי: וַיִּקְרָא אַלְיו מַלְאַך יְהֹוָה מִן־הַשְּׁמַיִם וַיָּאמֶר אַבְרָהֶם וּ אַבְרָהֶם וַיִּאמֶר הִנֵּנִי: וּקְרָא לֵה מַלְאָכָא דַיְיָ מָן שְׁמַיָּא וַאֲמַר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַאֲמַר הָא אֲנָא: יב וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָרְדְּ אֵל־ ַהַנַּער וִאַל־תַּעַשׁ לְוֹ מִאָוּמָה בֶּי וּ עַתָּה יָבַעִתִּי בּי־יָרֵא אֱלֹהִים אַ ַ הָּה וְלָא חְשַּׂכְהָּ אֶת־בִּנְדְּ אָת־יִחֶידְדָּ מִמֶּנִי: וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח וֶדְדְּ אֶל־ הַנַּער וָאַל־תַּעשׁ לְוֹ מָאָוּמָה בֶּי וּ עָתָה יָדַעָתִּי בְּירְוָרֵא אֱלֹהִים אַׁתָּה וְלָא חָשַׂבְתָּ אֶת־בִּּגְךְּ אֶת־ יְחֵידְדָּ מִמֶגִּי: וַאֲמַר לָא תוֹשֵׁיט יְדָדְ לְעוּלֵימָא וְלָא תַעְבֵּד לֵה מִדָּעָם אֲרֵי כְּעַן יְדַעְנָא (נ״י יְדָעִית) אָרִי דַחֲלָא דַיִיָ אַהְ וְלָא מְנַעְתָּ יָת בְּרָךְ יָת יְחִידֶךְ מָנִי: תַ וַיִּשָּׁא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְאֹ וְהִנֵּה־אַיִּל אַהַֿר נָאֶתַז בַּפְּבָּף בְּּלַרְנֵיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיַּקְּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעַלֵהוּ לְעֹלֶה תַּחַת בְּנְוֹ: וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אַת־עֵינָיו וַיַּרָא וְהַנָּה־אַיִל אַחַּר נֵאָחַז בַּפְבַךְ בְּקַרְנֶיו וַיֵּלֶדְ אַבְרָהָםׂ וַיִּפֶּח אֶת־הָאַׁיִל

בְּאֵר שֶׁבַע וַיִּשֶׁב אַבְרָהֶם בִּבְאֵר שֶׁבַע: וְתַבּ אַבְרָהָם לְוַת עוּלֵימוֹהִי וְקָמוּ וַאֲזָלוּ כַּחַדָּא לְבְאֵר שָׁבַע וִיתִיב אַבְרַהָם בִּבְאֵר שַׁבַע: פּ

מפטר בּ וַיְהִר אַחֲרֵל הַּבְּרִים הָאֵּלֶה וַיְּגַּר לְאַבְרָהֶם לֵאמֶר הָנֵּה יֵלְדָה מִלְּבָּה נַם־הָּוֹא לְאַבְרָהֶם לֵאמֶר הָנֵּה יֵלְדָה מִלְבָּה נַם־הָּוֹא נְיָגָּר לְאַבְרָהֶם לֵאמֶר הָנֵּה בָּתַר פִּתְּבָּמִיּא הָאַלֵּין וְאָתְחַנְא לְאַבְרָהָם לִמִימָר הָא יְלִידַת מִלְבָּה אַף הִיא בְּנִין לְנָחוֹר אָחוּף: מּא אֶת־עָוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת־בְּוֹא לְאַבְרָהָם לְמִימָר הָא יְלִידַת מִלְבָּה אַף הָאָתְחַנְא לְאַבְרָהָם לְמִימָר הָא יְלִידַת מִלְבָּה אַף הָא בְּיוֹ וְאֶת־בְּמוּאֵל אֲבֵי אֲרֵם: אֶת־עָוּץ בְּכֹרוֹ הַנְאַת־בְּּשֶׁר וְאֶת־קְמוּאֵל אֲבִי אֲרֵם: יָת עוּץ מבּ וְאֶת־בְּשֶּׁר וְאֶת־קְמוּאֵל וְאֶבי וְאָת־בְּלֶּדְשׁ וְאֶת־בְּלֶרְהַם מב וְאֶת־בְּשֶּׁר וְאֶת־בְּשֶּׁר וְאֶת־בְּלֶּדְשׁ וְאָת־בְּלֶּדְים וְאָת־בְּלֶרְים הָאֹבּי וְאָת־בְּלֶּדְים וְאָת־בְּלֶרְים הָאָרִים וְאָת־בְּלֶּדְים וְאֶת־בְּלֶרְים וְאֶת־בְּעָּים וְאֶת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֵּדְים וְאָת־בְּלֵּדְים וְאָתִרִים וֹאָר וְאָרִים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֵּדְים וְאָת־בְּלֶרִים וְאָת־בְּלֵּים וְאָתִים וְאָתִרבּלְּיִים וְאָתִרבּלֶּים וְאָתִים וְאָתִים וְאָבּרִים וְאָרִים וּאָרִים וְנִיתְרִיבְּיִים וְיִבּית וְאָלִין וְּבָּתִים וְאָבִרְרָהָם וְיִבּבְרָהְיִים וְאָת־בְּעָּים וְאָבּרְרָהָם וְאָתִרבּלֶּשׁי וְאָת־בְּעָּים וְאָבּרִים וְאָבּרְים וְאָבּרִים וְאָבְיּים וְאָבּרְים וְיִבּלֵּים וְאָבּרִים וְיִבּבּים וְבָּבְיִים וְיִבְּבְּיִים וְיִבְּבָּים וְבִּבּים וְיִבְּיִים וּיִבְּיִבְים וְבִיּבְּים וְבִיבְּים וּיִבְּיִבְּים וְיִבְּבָּים וְיִבְּבְים וְבְּיִבְּים וְיִבְּבְּים בְּבִּים בְּבִים בְּיִבּים בְּבָּים בְּיִבְּים וְבְּבְים בְּבְּיִבְּים וּבְּיִבְּים וְבְּיִבְּים וְבְּיבְים בְּיִבְּים בְּבִיוֹים בְּיִבְּים בְּבְּים בְּבְּבְיוֹים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּבְּיִבְים בְּבִּים בְּיִבּים בְּיִבּים בְּיִבְים בְּבִיבְים בְּיבְּים בְּבִיּבְים בְּבְיבְים בְּבִיים בְּבִים בְּבִים בְּבּ

וְאֶת־יִּדְלֶךְ וְאֶתְ בְּתוּאֵל: וְיָת כָּשֶׂד וְיָת חֲזוֹ וְיָת כִּלְדָּשׁ וְיָת יִּדְלָף וְיָת בְּתוּאֵל: כג וּבְתוּאֵל יָלַדְ אֶתִירִבְּקֶה שְׁמֹנְה אֵלֶה יִלְדָה מִלְבָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְּרָהֵם: וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְּקֶה שְׁמֹנְה אֵלֶה יֵלְדָה מִלְבָּה שְׁמֹנְה אֵלֶה יֵלְדָה מִלְבָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהֵם: וּבְתוּאֵל אַלֵּין יְלֵידַת מִלְבָּה שְׁמֹנְה אֵלִין יִלִידַת מִלְבָּה לְנָחוֹר אַחִיהִי דְאַבְּרָהָם: כּר וּפִּילַנְאָשׁוֹ וּשְׁמָה רְאוּמֶה רְאוּמֶה רְאוּמֶה רְאוּמֶה וְאָת־מַעֲכָה: וֹפִילְגְשְׁוֹ וּשְׁמֵה רְאוּמֶה וְאָת־תַּחֵשׁ וְאֶת־מַעֲכָה: וּפִילְגְשְׁוֹ וּשְׁמֵה רְאוּמָה וִילִידַת אַף הִיא יָת טֶבַח וְיָתְת מַעֲּכָה: וּיִר מִּחַשׁ וְיָת מַעֵּכָה:

קמ"ז פסוקים, אמנו"ן סימן.

הפמרה לפרשת וירא במלכים ב פרק ד

בּתְוֹךְ עָפִי אֲנִבִּי יִשְׁבָּת: הַנְּאֵים נְחָה לְצֵשְׁוֹת לָהְ וַלִּאָטֶר גַּיְחָלֶּה חְלִיתָ בְּלִוֹךְ אָל־הַבְּּרִילְךְּ אֶל־הַפְּלֵים בְּלִוֹךְ אַלִּיהַ בְּנִיתְ הַבְּּרִילְרְ אֶלִיהַ בְּלִים בְּלִיהְ הַנְּיִבְי הַבְּּרִי בְּנִיתְ וְהַּנִּשְׁי בְּבִּי וְהַבְּּרִי בְּבִּים בְּלִים בִּלְים בְּלִים בְּלִים בְּלִים בְּלִים בְּלִים בְּלִים בְּלִים בְּלִים בִּלִים בִּלִּים בִּעְּהִי בְּבִּי אַבְּיִּעְ בְּבִּי אַבְּיִּה וְנִבְּי בְּבִי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִי בְּבִי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבְּי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִּי בְּבִי בְּבִּי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבְּבִי בְּבְּי בְּבְּבִי בְּבְבִי בְּבְּבִי בְּבְּבִי בְּבְּבִי בְּבְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִּבְי בְּבִי בְבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִיבְיי בְּבְבְיי בְּבְבִי בְּבִיבְיי בְּבִּבְיי בְּבִיבְּיי בְּבְבִי בְּבִּבְיי בְּבִיבְיי בְּבִיבְיי בְבְּבִיי בְּבִיבְיי בְּבִיבְיי בְּבִיבְיי בְּבִיבְיי בְּבְבְיים בְּבִיבְיי בְּבְבְּבִי בְּבִּבְיים בְּבּיבִּי בְּבְיבִי בְּבְבְיבִי בְּבְיבִי בְּבְבְיבִּי בְּבְבְיבִי בְּבְבְּבִי בְּבְבְיבִּי בְּבְבְּבִי בְּבְבְיבִּי בְּבְבְּבִי בְּבְבְיבִּי בְּבְבְיבִי בְּבְבְּבִי בְּבְבְּבִי בְּבְבְיבִּי בְּבְבְּבִי בְּבְבְּבִי בְּבְבְּבִי בְּבְבְּבְיבְ בְּבְבְּבִי בְּבְבְ

מּ וַיָּאמֶר קְרָא־לֶּהְ וַיִּּקְרָא לֶּהּ וַתִּעֲמֶּר בַּפְּתַח: מּ וַיֹּאמֶר לַמּוֹעֵד הַיָּהֹ בְּעָת חַיָּה אָף חֹבֶקָת בֵּן וֹהֹאמֶר אַל־אָבֶּיו הַיּאשֶׁה וַתִּלֶּד בָּן לַמּוֹעֵד הַיָּהֹ בְּעָת חַיִּהֹ אֲלִיהִים אַל־הְכַיָּב בְּשִׁפְּחָתֶךְ: מְוֹמִעָד הַיָּהֹ בְּעָת חַיְּהֹ אֲלִיהִים אַל־אָבֶיו הַאשֶׁר וַתִּעָל הַיָּלֶד וַיְהִי הַיֹּוֹם וַיִּצֵא אֶל־אָבֶיו אֶל־הִנְּ בֵּן לַמּוֹעֵד הַיָּהֹ בָּעָר חַיָּבֶּר שָׁאָחוּ אֶל־אִפֶּוֹ וַיִּאָשׁר וַיִּבְּאָרִים: מּוַיִּאָב בְּיִּהְ עַל־בִּרְבֶּיה עַר־הַצְּהְרָים וַיִּמְתוֹ בְּעָלְיֹם וַתְּשֶׁב בְּנִיתְ עַל־בּרְבֶּיה עַר־הַצְּהְרָים וַיִּמְתוֹ בִּעְלֹית בְּעָלְיֹם וְמִשְׁב בְּנִיתְ עַל־בּרְבֶּיה עַר־הַצְּהְרָים וַיִּמְתוֹ בְּעָלְיֹם וַתְּשָׁב בְּוֹתְי וְאָלְהִים וַתְּשְׁבָּר שְׁאָרוֹ וַתִּאְבָּל הַיְבְּלְיִם וְאַשְׁבְּת וַהְּעָּרִים וְאָשְׁבָּת וַהְּאָמֶר שְׁלְּחָה בָּא לִי אָחְרָב מִן־הַנְּעְלִים וְאַשְׁבָּת וַהְאִישְׁה וַבְּאַרְיִם וְאָשְׁהְבָּת אַלְיוֹ הַיֹּוֹם לֹא־חְלָדשׁ וְלָא שַׁבֶּת וַהְאִישְׁה הַוֹיִאָּקר מָוֹדִים בְּאַלְיוֹ הַיֹּוֹם לֹא־חְלָדשׁ וְלָא שַׁבָּת וַהְאִישְׁה הַ וַבְּאִרְיִם הַבּיוֹ וּשִׁר הִּוֹבְיוֹ בִּבְּלְיִים וְאָשְׁוּבְה: בּוֹיִאְשָׁה בְּוֹלִים מִבּיל מִבְּילְ הִילִים וְאִשְׁוּבְר: בּּנִילִים הַבְּאַבְיר: מִוּבְיּת הַבְּיִים הַבְּעִרְיִים וְאָשְׁוּבְּה: בּנוֹיִאְם בְּבְּלְהִים הַבּיר וּשִּר הְבְּילִים בְּבְילִים וְבְּאשׁוּבְר: בּנוֹיִאְשָׁה הַבּיִים הַבּיימים הספרדים. חב״ד ושאר הקהילות, ממשיכים:

כּ וַתַּחֲבשׁ הָאָתֹוּן וַתִּאָמֶר אָל־נַעֲרָה נְתַּגְ וָלֶךְ אַל־תַּעֲצָר־לְי לְרָפֹּב פֶּי אִם־אָמֶרְתִּי לֶךְ: מּ וַמַּלֶדְ וַתַּבְא אָל־אִישׁ הָאֵלוּם לָאִישֶׁר הָנָבְ הַפַּרְמֵל וַיְהֹים אָל־תַּעְבָּר הָנָּבְ הַיְּאָלוֹם לְאִישֶׁר הַשָּׁלוֹם לִאִישׁר הָאָלוֹם לְאִישֶׁר הַשְּׁלוֹם לִאִישׁר הַשְּׁלוֹם לִאִישׁר הַשְּׁלוֹם לִאִישׁר הַשְּׁלוֹם בִּרְבָּי וַנִּגָּשׁ בִּינִפְשָׁה מֵנְרָה־לָּה וַיִּהֹנֶת הַנְּצִי וַנְגָּשׁ בִּינִפְשָׁה מֵנְרָה־לָּה וַיִּהֹנָה הָשְׁלוֹם לֵבְי וַנְגָּשׁ בַּיוֹתְבָּע הַלְּוֹם הַלְּאִישׁ הַאֵּלוֹם לִאִישְׁר הַעָּלִים כִּבְּנִי הַנְּעָר שִׁלְיפִי בּינִבְּשְׁרָ אִישְׁרְבְּי, וְלָא הִיּנְיִי לְּאַרְבָּשְׁרָ אִישְׁרָבְי, וְלָא הִּנְּיִר וְנִיְבְּעָבְ בְּיִבְּעְבָּבְ וְיִבְּעָר בְּיִבְּעָבְּיוֹ וְנִישְׁר בְּיִבְּעָבְיוֹ וְנִישְׁר וְמִיבְ לְאַר וְנִישְׁר לְאַר וַתְּשְׁרָ אִישְׁרְנִין בְּלִים בְּנְבְיוֹ וְנִישְׁר בְּיִבְּעָב בְּיִבְּעְבְּיוֹ וְנִישְׁר בְּעִיר בְּיִבְיּעְ אִישְׁרָנְהִי בְּוְבִיּת אָחִת הַנְּעִר וְיִיבְר וְנִייִבְרָב בְּעִר בְּעָבוֹי וְמִבְיוֹ וְנִיתְּה וְנִיבְר וְבִייְבְבְיּה בְּעִר בְּנְבִייְ בְּעָבְיוֹ וְיִשְׁר בְּעִי הַנְּעָר וְיִישְׁר וְיִישְׁר וְיִישְׁר בְּעִיר וְיִשְׁרָ בְּעְר וְנִישְׁר וְבִייְהְ בְּעִר בְּעָבְיוֹ וְיִישְׁר וְיִיבְיוֹ וְנִישְׁר וְבִייְהְ בְּעִר בְּעָבְיוֹ וְיִישְׁר וְבִייִים בְּעְבְיוֹ וְיִישְׁר וְבְיּוֹת וְיִישְׁר וְיִישְׁר וְיִיבְיוֹ וְיִישְׁר וְיִיבְיוֹ וְיִשְׁבִית בְּעִּבְיוֹ וְנִישְׁר וְבִיּיוֹ וַיִּשְׁב בְּעִיר בְּנִיבְיי וְשִּבּיית הַוֹּאֹשׁת וַבְּלִיא שִּרְישְׁר וְבִּבְיוֹ וְנִיבְּיִי וְחִיבְּיוֹי וְיִיבְּיִי וְיִיבְּיִי וְיִיבְּיִי וְתִּבְּיִי וְיִיבְּעִי וְיִיבְּיִי וְתִּבְיִי וְנִיבְּים בְּבִּיְי וְבִיּיְיִי וְיִישְׁר בְּבְייִי וְתִּבְּיִי וְיִיּבְיי וְנִישְׁר בְּיִי בְּיִייִי וְיִשְּׁר בְּיִיבְיי וְבִּיּי וְנִישְׁי וְיִים בְּבְיבְייִי וְבְיּבְייִי וְבְיּיִי וְיִישְׁר וְיִייִי וְיִישְׁר וְיִיבְיי וְיִישְׁר וְיִייִי וְיִשְׁר וְיִייִי וְיִישְׁר וְיִייִי וְיִישְׁר וְיִייִי וְיִישְׁר וְיִישְׁי וְיִייִי וְיִישְׁב בְּיוֹי וְיִישְׁר וְיִייְיִי וְיִייִייִי וְּבְּישְׁר בְּיִייְי וְיִייִישְׁי בְּיִייְי וְיִישְּי בְּיוֹי וְיִישְׁר בְייִייְיִישְׁי בְּיוֹ

לזכות אנשי החסד הדגולים הרה"ח ר' **אברהם משה דייטש** והרה"ח ר' **גבריאל גופין** שיחיו ולע"נ האחים הרה"ח ר' **זלמן יודא** ור' **יוסף יצחק**, בני הרה"ח ר' **שלום ישעי'** ע"ה **דייטש**